

DOPING
AUTORITEIT

Jaarverslag 2023

Inhoudsopgave

1. Educatie	4	9. Internationale zaken	38
1.1 Highlights Educatie 2023	5	9.1 Algemeen	39
1.2 Algemeen	6	9.2 WADA	39
1.3 Topsport	6	9.3 ERASMUS+ projecten	40
1.4 Fitness	12	10. Mens & organisatie	41
1.5 Algemeen publiek	14	11. Bijlagen	43
2. Dopingcontroles	15	Bijlage 1 Financieel overzicht	44
2.1 Highlights Dopingcontroles 2023	16	Bijlage 2 Samenstelling Raad van Advies en Commissies (per 31-12-2023)	46
2.2 Dopingcontroles	17	Bijlage 3 Samenstelling personele bezetting (per 31-12-2023)	47
3. Intelligence & Investigations	22	Bijlage 4 Overzicht presentaties en wetenschappelijke publicaties	48
4. Tuchtrechtspraak	24	Bijlage 5 Nevenfuncties (per 31-12-2023)	49
5. Juridische zaken	27	Bijlage 6 Afkortingen	50
6. Wetenschappelijk onderzoek	32		
6.1 Algemeen	33		
6.2 Inventarisatie wetenschappelijke literatuur	33		
6.3 Consultatie van deskundigen	33		
7. Kennismanagement	34		
8. Medische dispensaties	36		

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van het zelfstandig bestuursorgaan (zbo) Dopingautoriteit over het jaar 2023. Een zbo voert een overheidstaak uit en deze taken zijn vastgelegd in de wet. In de Wet uitvoering antidopingbeleid (Wuab) staan de taken van de Dopingautoriteit.

In hoofdstuk 1 doen wij verslag van de manier waarop invulling is gegeven aan de taak 'het geven van voorlichting over doping' (Wuab art. 5 lid d). In hoofdstukken 2, 4 en 8 vindt u informatie over de uitvoering van verschillende aspecten van de taak 'het uitvoeren van het dopingcontroleproces' (Wuab art. 5 lid b). In hoofdstuk 3 is de informatie verzameld over de uitvoering van de taak 'het verzamelen en onderzoeken van informatie over mogelijke overtredingen van een dopingreglement' (Wuab art. 5 lid c). De overige hoofdstukken bevatten informatie over de uitvoering van verschillende ondersteunende taken en processen die nodig zijn om de wettelijke taken op correcte wijze te kunnen uitvoeren.

Ik ben er trots op dat we de gestelde doelen hebben bereikt. Zo verzamelden we 3.520 monsters die door het WADA geaccrediteerde laboratorium werden geanalyseerd. Dat zijn er meer dan in 2022 toen er totaal 3.186 monsters werden verzameld. 3.098 (in 2022 waren dat er 3.018) van de controles waren onderdeel van het Nationaal Dopingcontroleprogramma, waarmee de doelstelling van 3.000 controles ruimschoots behaald is. De overige 422 controles werden uitgevoerd in opdracht en op kosten van diverse sport- en anti-dopingorganisaties.

In 2023 heeft de Dopingautoriteit 112 voorlichtingsbijeenkomsten verzorgd, daarvan waren 102 fysiek, 7 online en 3 hybride. Dit is ook weer een stijging ten opzichte van het vorige jaar. Hiernaast ontwikkelde en onderhield de Dopingautoriteit twee apps die een belangrijke rol spelen bij de voorlichting van sporters, de Dopingwaaier App en de Supplementenwijzer App. Hiernaast zijn er 14.708 e-learningmodules afgerond, dat is bijna een verdubbeling ten opzichte van vorig jaar.

In 2023 hebben we 3 nieuwe collegae welkom geheten en hebben 7 medewerkers de Dopingautoriteit verlaten. Op 31 december 2023 werkten totaal 43 mensen bij de Dopingautoriteit.

Vincent Egbers
voorzitter

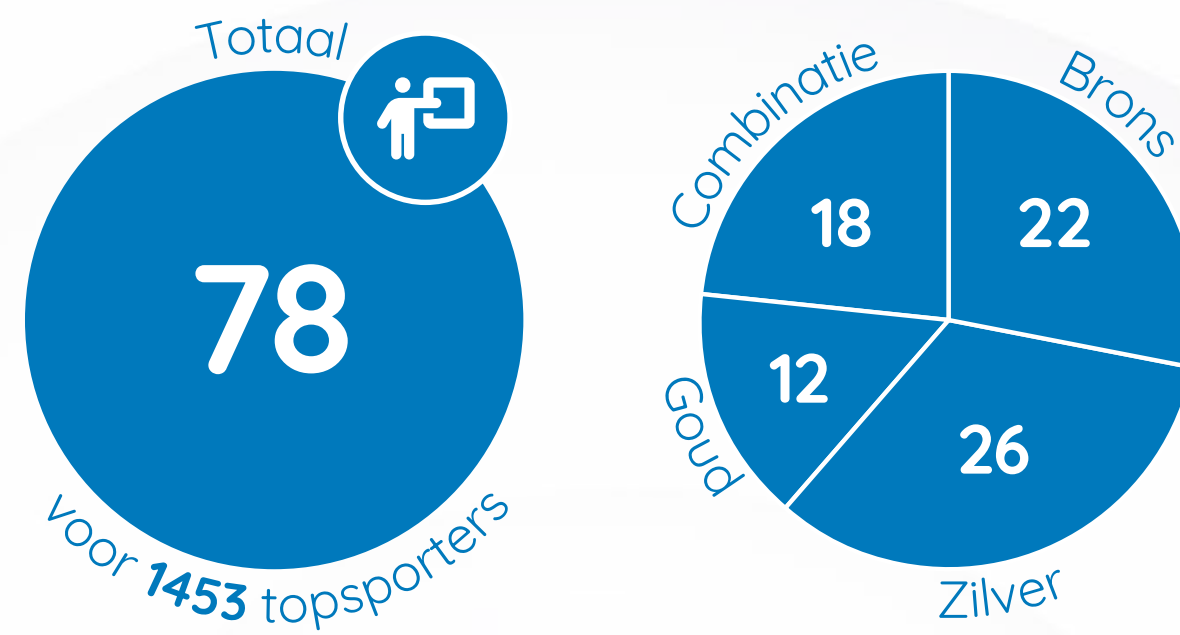
1

Educatie

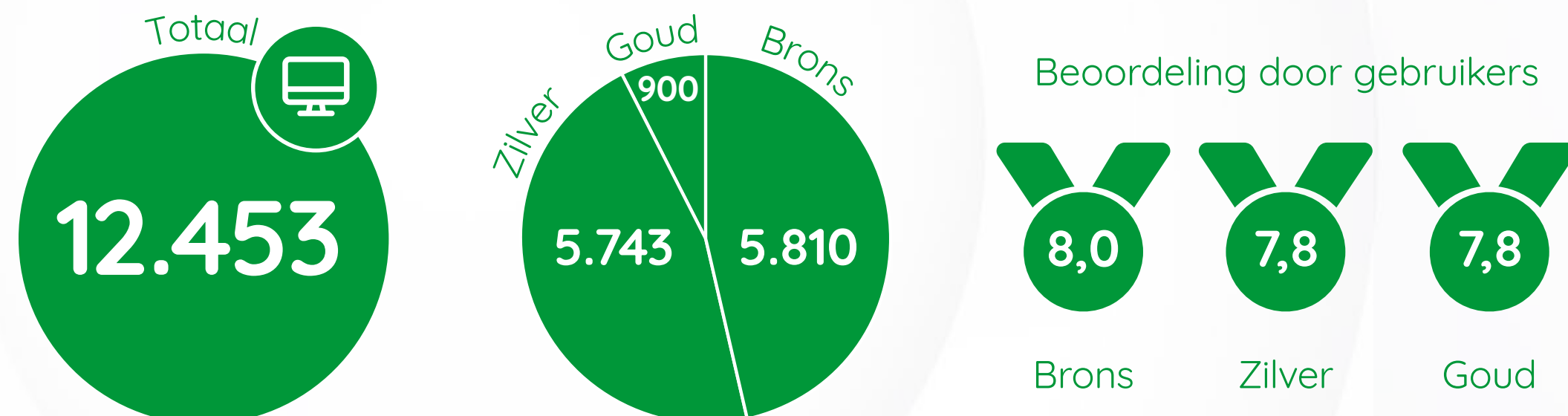

1.1 Highlights Educatie 2023

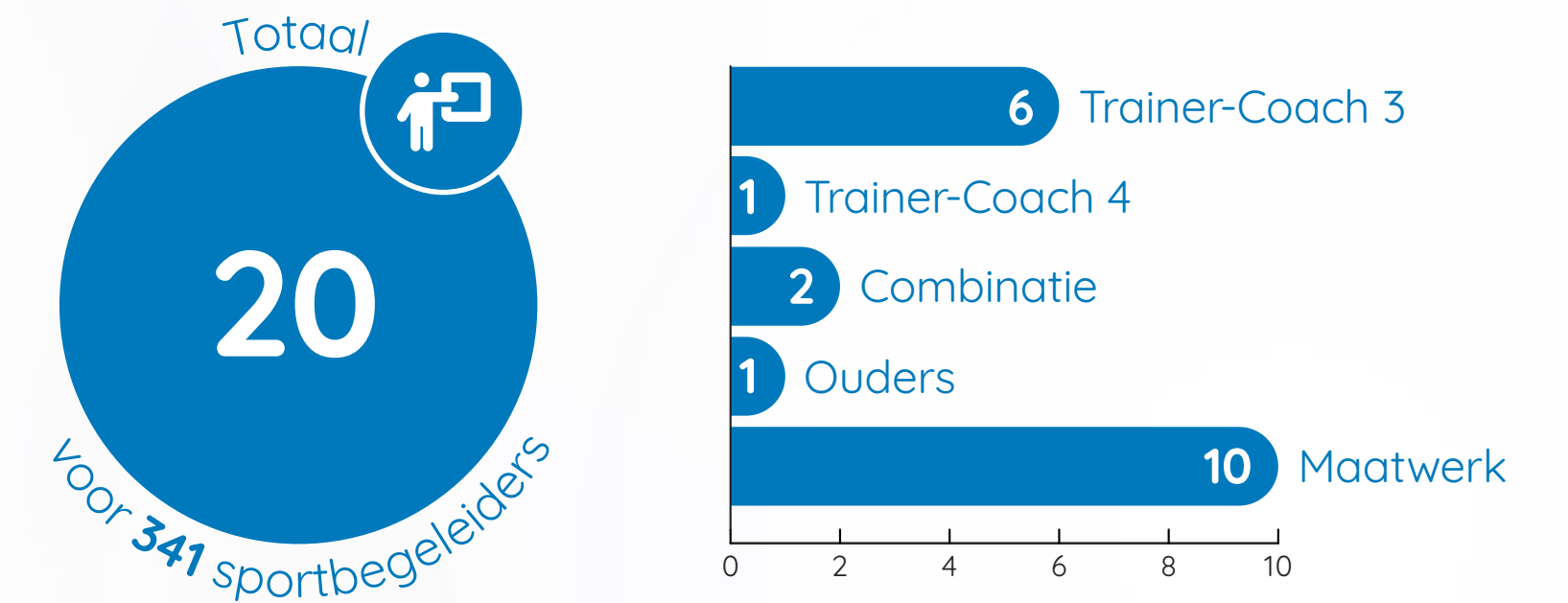
Aantal educatiesessies voor topsporters

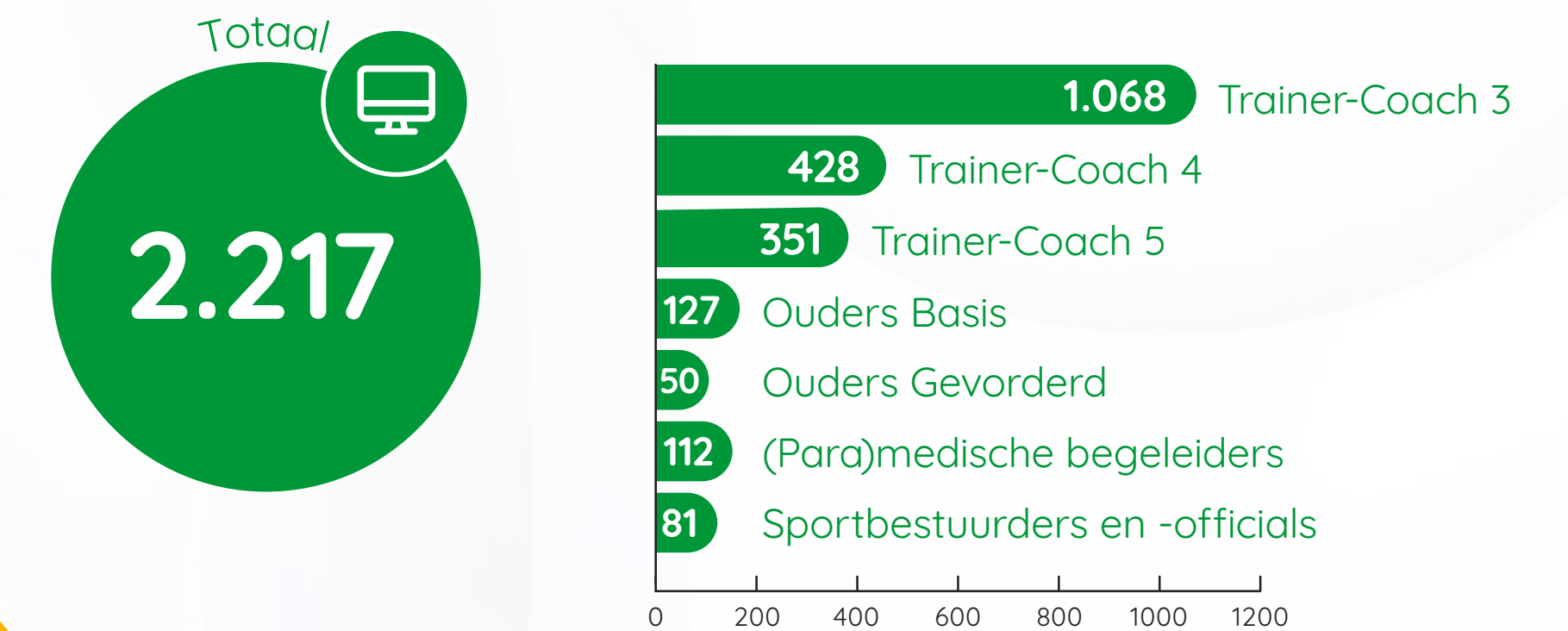
Aantal e-learning modules voor topsporters

Aantal educatiesessies voor sportbegeleiders

Aantal e-learning modules voor sportbegeleiders

1.2 Algemeen

Qua educatiebeleid kent de Dopingautoriteit een duidelijk verschil tussen topsport (georganiseerde sport) en fitness (anders-georganiseerde sport). Binnen de topsport geldt een dopingreglement. De Dopingautoriteit mag op basis van dit reglement dopingcontroles uitvoeren. Binnen fitness is dat niet het geval. Dit vereist dus een andere aanpak. Daarnaast heeft de Dopingautoriteit de taak om het algemeen publiek van informatie te voorzien.

1.3 Topsport

De doelstelling voor topsport is: **het voorkómen van onbewuste en bewuste dopingovertredingen in de Nederlandse sport.**

De drie belangrijkste doelgroepen binnen de topsport zijn:

- 1 **Topsporters**
- 2 **Sportbegeleiders**
- 3 **Sportbonden**

Topsporters

Om talenten in ongeveer acht jaar voor te bereiden op de wereldtop, heeft de Dopingautoriteit – in samenspraak met NOC*NSF - de Doorlopende Leerlijn Schone Sport ontwikkeld. Deze leerlijn beschrijft welke kennis, vaardigheden en houding nodig zijn voor dopingvrije sport. De leerlijn is onderdeel van het [Nationaal Educatieprogramma](#).

Educatiesessies

Aansluitend op de leerlijn heeft de Dopingautoriteit drie verschillende educatiemodules voor sporters ontwikkeld: Brons, Zilver en Goud. Brons is bedoeld als de eerste module en is echt een introductie van het onderwerp doping. Zilver is meer gericht op het oefenen van vaardigheden, zoals het controleren van geneesmiddelen en voedingssupplementen.

Tijdens Goud behandelen de sporters tenslotte whereabouts en lastige dopingdilemma's waar ze tijdens hun carrière tegenaan kunnen lopen. Bijvoorbeeld vermoedens van dopinggebruik door een teamgenoot, of het gebruik van toegestane geneesmiddelen puur en alleen om beter te presteren.

De Dopingautoriteit heeft in totaal 78 educatiesessies verzorgd voor in totaal 1.453 topsporters. Zes sessies vonden online plaats via Microsoft Teams of een vergelijkbaar programma, en bij drie sessies was er sprake van een hybride aanpak. De rest vond fysiek plaats. Dit zijn meer educatiesessies dan afgelopen twee jaar, maar net iets minder dan in de jaren voor de coronapandemie. Het verschil is echter wel weer kleiner geworden.

Educatiesessie	2019	2020	2021	2022	2023
Brons	43	9	15	26	22
Zilver	16	8	21	16	26
Goud	2	2	3	3	12
Combinatie	22	12	7	24	18
Totaal	83	31	46	69	78

Tabel 1.1 Overzicht educatiesessies voor topsporters.

E-learningplatform

Naast sessies heeft de Dopingautoriteit ook e-learningmodules voor de sporters. Er zijn in totaal 12.453 modules voor sporters afgerond. Dit is aanzienlijk meer dan in 2022 (6.042) en 2021 (5.108).

De gebruikers van het e-learningplatform wordt aan het einde van een e-learningmodule gevraagd de module te beoordelen met een cijfer (1-10). De e-learningmodules zijn als volgt beoordeeld: *Brons* 8.0, *Zilver* 7.8 en *Goud* 7.8. Deze cijfers zijn vergelijkbaar met de cijfers die in 2022 zijn gegeven.

In augustus is het nieuwe design van het e-learningplatform gelanceerd. Dit nieuwe design zorgt voor een betere gebruikerservaring en toegankelijkheid van het e-learningplatform. Daarnaast is de structuur in de modules aangepast en het versiebeheer geoptimaliseerd.

Video's

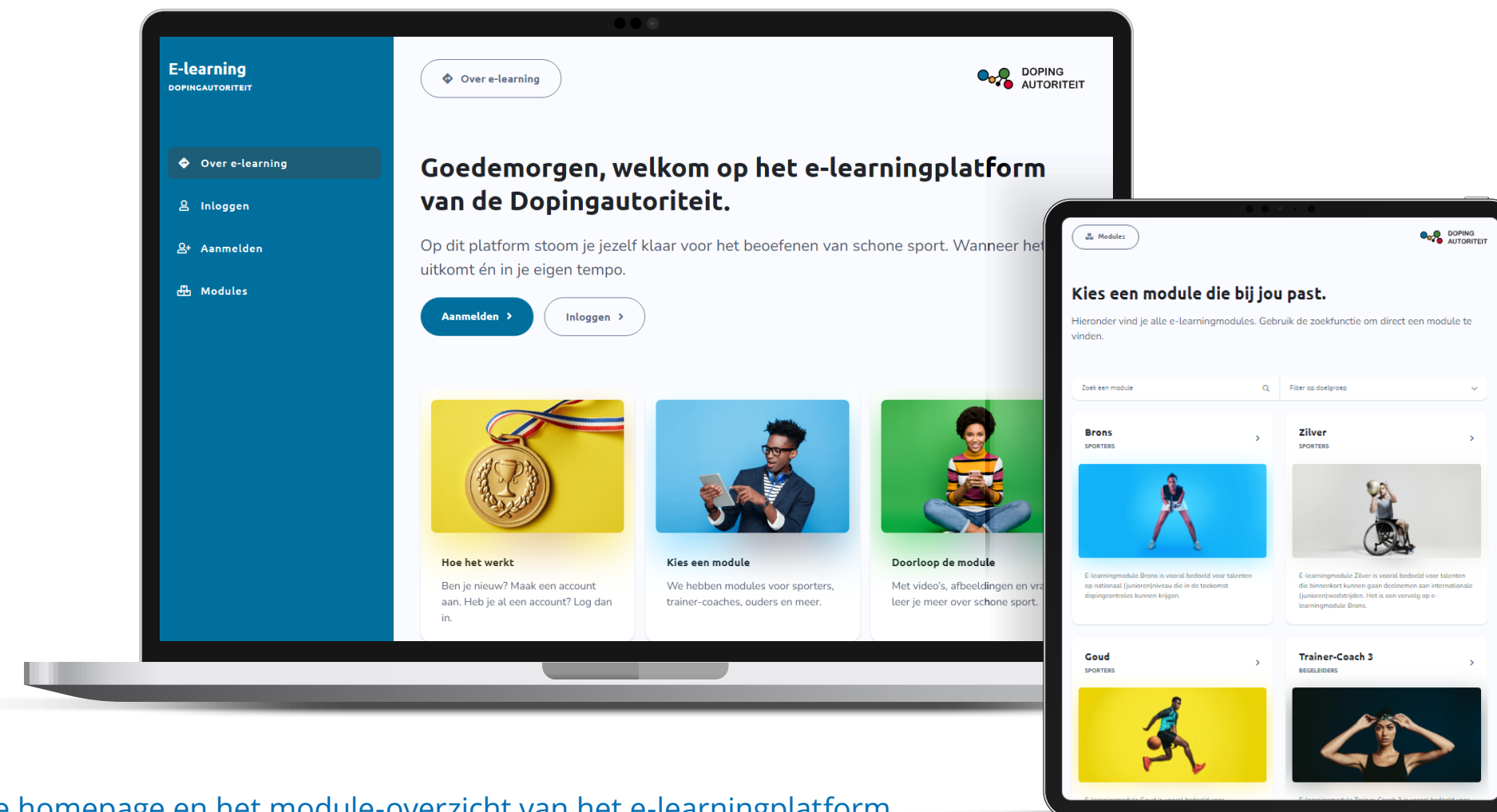
Er is een aanpassing aan de educatievideo over whereabouts gemaakt. Dit was nodig vanwege een aanpassing omtrent het whereaboutsbeleid van de Dopingautoriteit.

Dopingwaaier App

De Dopingwaaier App bestaat sinds eind 2013. De app is gemaakt voor iOS en Android. Ook is er een [responsive website](#). Via de Dopingwaaier App kunnen sporters en begeleiders onder andere hun geneesmiddelen en voedingssupplementen controleren, de belangrijkste dopingregels nalezen en de dopingcontroleprocedure bekijken. De app werd in 2023 4.773 maal gedownload (2022 4.157 maal). Het totaal aantal downloads was eind 2023 49.782. De Dopingwaaier App wordt continu actueel gehouden. Ook wordt de app doorlopend gepromoot, onder meer via educatiesessies, verschillende websites, diverse artikelen en z-cards.

E-learningmodule	2019	2020	2021	2022	2023
Brons	1.848	2.409	3.305	4.022	5.810
Zilver	675	532	1.159	1.487	5.743
Goud	230	271	675	533	900
Totaal	2.799	3.304	5.180	6.042	12.453

Tabel 1.2 Overzicht afgeronde e-learningmodules voor topsporters.

Afb. 1.1 Het nieuwe design van de homepage en het module-overzicht van het e-learningplatform.

Be PROUD

Be PROUD is een initiatief van de Dopingautoriteit en richt zich op het versterken van de juiste sportwaarden. Het programma is opgezet in samenwerking met NOC*NSF, (ex-)topsporters en trainers/coaches en is in de zomer van 2018 van start gegaan. Sporters, familie, coaches, medische begeleiders, bondsmedewerkers en andere sportfanaten worden opgeroepen om zich aan te sluiten bij Be PROUD. Dit kan als supporter maar ook als ambassadeur. Sportorganisaties hebben bovendien de mogelijkheid om partner te worden. Zo ontstaat een groot en krachtig team dat trots is op schone sport. Het programma Be PROUD heeft een [eigen website](#) en social media accounts op [Instagram](#), [Facebook](#), [X](#) en [YouTube](#).

In totaal heeft Be PROUD 15 [ambassadeurs](#). De ambassadeurs zijn: Liesette Bruinsma (para-zwemmen), Jordy Beekwilder (kickboksen), Guy Mendes de Leon (bridge), Eva Voortman (softbal), Margriet Bergstra (judo), Rogier Hofman (hockey), Sophie Souwer (roeien), Steve Wijler (handboogschieten), Epke Zonderland (turnen), Jessica Schilder (atletiek), Jetze Plat (handbiken/paratriathlon), Kai Verbij (schaatsen), Madelein Meppelink (beachvolleybal), Vince Rooi (honkbal) en Ran Faber (korfbal).

Er zijn 40 [organisaties](#) (Be PROUD partners) aangesloten bij Be PROUD. Het aantal supporters groeide van 1.780 naar 2.008. Ter promotie van Be PROUD zijn bidons, pins en handdoeken uitgegeven.

Outreach-events

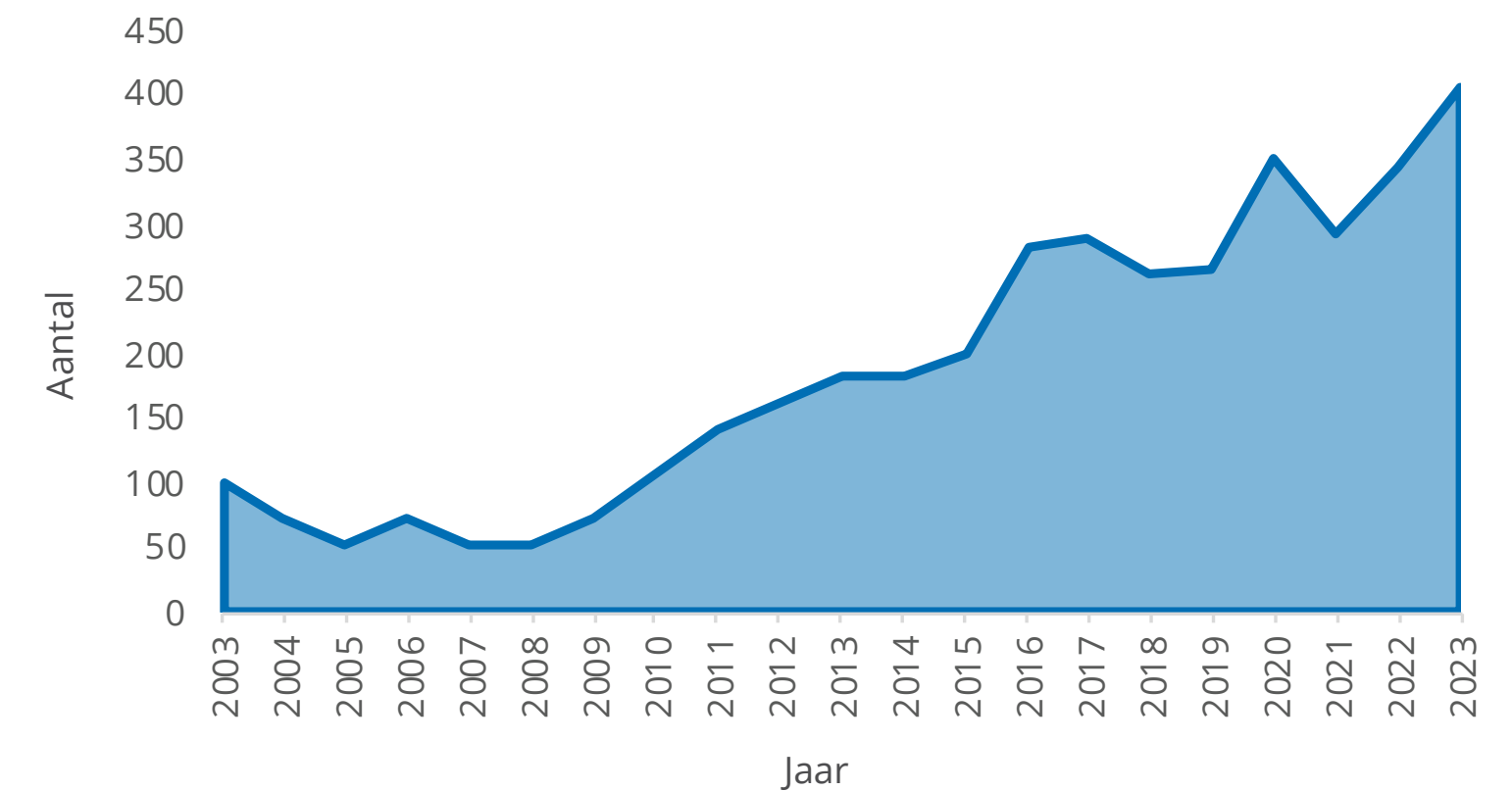
Bij een outreach-event staat de Dopingautoriteit met een stand bij een sportevenement om daar aandacht te vragen voor Be PROUD en algemene informatie te verstrekken aan grote groepen topsporters en sportbegeleiders. Er is één outreach-event gehouden: het congres *Blijf je stil of praat je erover?* van Centrum Veilige Sport Nederland op 23 mei.

Nederlands Zekerheidssysteem Voedingssupplementen Topsport (NZVT)

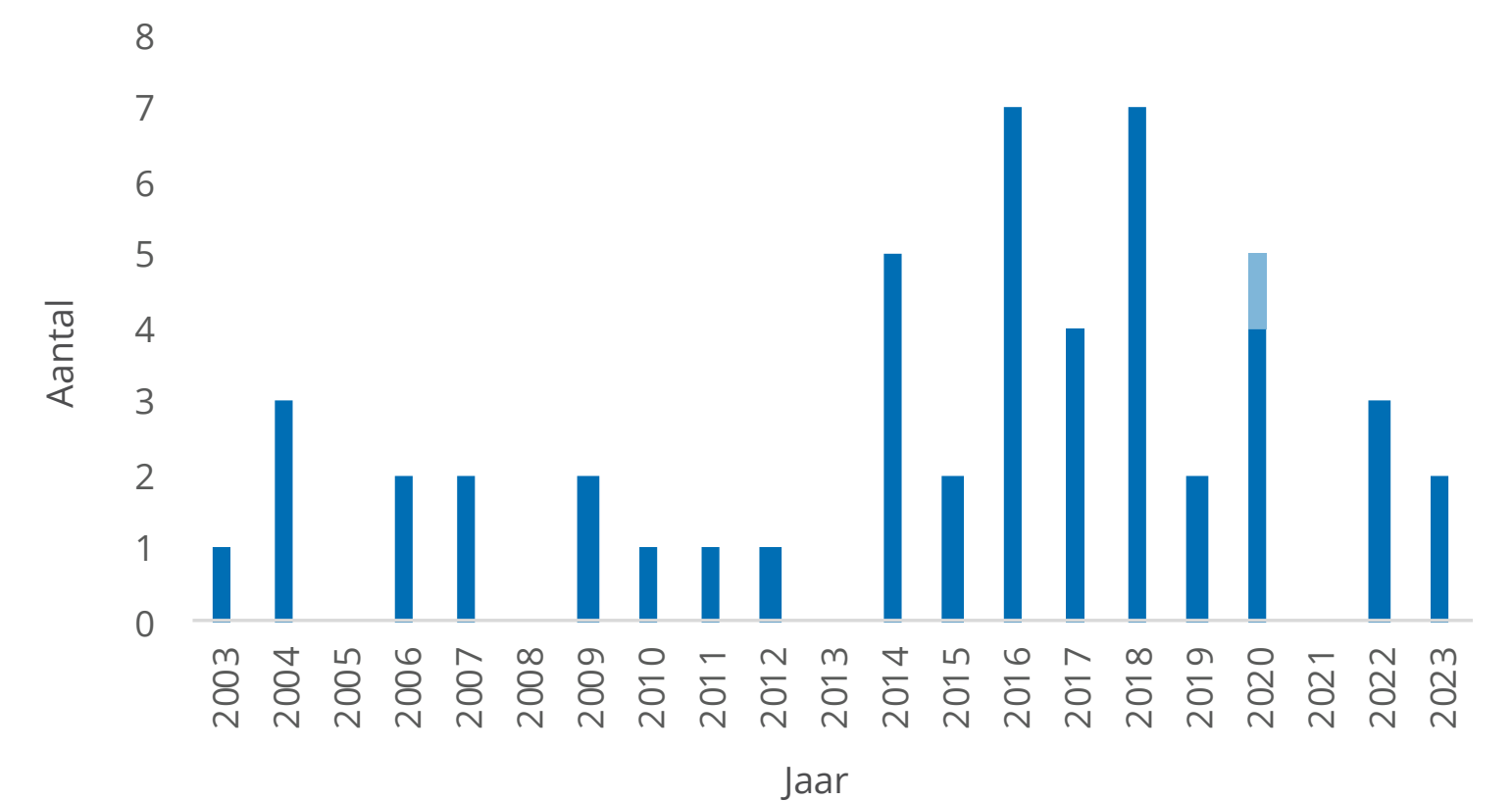
Voedingssupplementen kunnen dopingstoffen bevatten. Dit staat vaak niet op het etiket vermeld. Het gebruik van voedingssupplementen is daarmee een risico voor topsporters. Het kan namelijk leiden tot een positieve uitslag van een dopingcontrole. In reactie op dit risico heeft de Dopingautoriteit in 2003 [het Nederlands Zekerheidssysteem Voedingssupplementen Topsport](#) (NZVT) opgezet. Het systeem biedt fabrikanten van voedingssupplementen de mogelijkheid om tegen betaling hun supplementen te laten controleren. De 'schoon bevonden' [product-batchcombinaties](#) komen in de NZVT-database.

In 2023 heeft de Dopingautoriteit enkele administratieve rollen van NPN (Natuur- en gezondheidsProducten Nederland) overgenomen. NPN is de branchevereniging voor producenten, grondstofleveranciers, groothandelaren, importeurs en distributeurs van voedingssupplementen. NPN blijft betrokken bij het NZVT-systeem door de contracten met fabrikanten af te sluiten en contact met fabrikanten te onderhouden. De Dopingautoriteit en een producent zijn begonnen met een trial om producenten zelf informatie in het digitale NZVT-systeem te laten verwerken.

Er zijn 407 NZVT-certificaten afgegeven (voor 479 product-batch combinaties). Op 31 december 2023 stonden er 1.085 product-batchcombinaties op de [NZVT-website](#), verdeeld over 374 producten, 59 merken en 15 inhoudelijke categorieën. Twee batches zijn afgekeurd omdat er dopinggeduide stoffen in werden aangetroffen.

Figuur 1.1 Aantal goedgekeurde certificaten.

Figuur 1.2 Aantal afgekeurde batches.

Sportbegeleiders

Naast sporters is er de afgelopen jaren steeds meer aandacht voor de sportbegeleiders. Onder deze groep vallen vooral de trainer-coaches, maar onder andere ook sportartsen, sportfysiotherapeuten, sportdiëtisten en ouders.

Educatiesessies

Er zijn in totaal 20 educatiesessies verzorgd voor 341 sportbegeleiders: 120 trainer-coaches en 221 overige begeleiders. Alle sessies vonden fysiek plaats. Negen van de 20 educatiesessies waren voor trainer-coaches en 11 voor andere groepen begeleiders.

De trainer-coach educatiesessies worden gegeven aan de hand van de Doorlopende Leerlijn Schone Sport voor trainer-coaches. Binnen deze leerlijn heeft de Dopingautoriteit drie verschillende educatiemodules ontwikkeld: Trainer-Coach 3, Trainer-Coach 4 en Trainer-Coach 5 (ook wel Mastercoach genoemd). De educatiemodules sluiten aan op de opleidingsstructuur van de Kwalificatiestructuur Sport. Alle negen educatiesessies voor trainer-coaches zijn op deze manier verzorgd. De 11 educatiesessies voor andere groepen begeleiders waren maatwerk. Sinds begin 2021 is er ook een Doorlopende Leerlijn Schone Sport voor ouders. Deze leerlijn bestaat uit twee educatieniveaus, namelijk Ouders Basis en Ouders Gevorderd. Er is één educatiesessie specifiek voor ouders verzorgd.

Educatiesessie	2019	2020	2021	2022	2023
Trainer-Coach 3	3	1	3	5	6
Trainer-Coach 4	3	2	1	1	1
Trainer-Coach 5	4	-	-	-	-
Combinatie	1	1	1	1	2
Ouders	-	-	-	4	1
Maatwerk	10	7	5	4	10
Totaal	21	11	10	15	20

Tabel 1.3 Overzicht educatiesessies voor sportbegeleiders.

E-learningplatform

Ook voor de sportbegeleiders heeft de Dopingautoriteit e-learningmodules ontwikkeld. Er zijn in totaal 2.217 modules voor sportbegeleiders afgerond. Dit is aanzienlijk meer dan in 2022 (1.743).

De e-learningmodules zijn door de gebruikers beoordeeld met een gemiddeld cijfer van: Trainer-Coach 3 8.0, Trainer-Coach 4 7.9, Trainer-Coach 5 8.0, Ouders Basis 8.0, Ouders Gevorderd 8.2, (Para)medische begeleiders 8.0 en Sportbestuurders en -officials 8.2. Deze cijfers zijn vergelijkbaar met de cijfers die in 2022 werden gegeven.

E-learningmodule	2019	2020	2021	2022	2023
Trainer-Coach 3	108	294	884	937	1.068
Trainer-Coach 4	60	98	405	303	428
Trainer-Coach 5	-	-	293	174	351
Ouders Basis	-	-	110	161	127
Ouders Gevorderd	24	52	49	34	50
(Para)medische begeleiders	14	37	108	78	112
Sportbestuurders en -officials	-	-	79	56	81
Totaal	206	481	1.928	1.743	2.217

Tabel 1.4 Overzicht afgeronde e-learningmodules voor sportbegeleiders.

Sportbonden

Ook de sportbonden zijn een belangrijke doelgroep voor de Dopingautoriteit. De sportbonden staan het dichtst bij de topsporters en de sportbegeleiders. De Dopingautoriteit onderhoudt doorlopend contact met de sportbonden.

Bijeenkomst sportbonden

Op 31 oktober 2023 is voor de veertiende keer de Support Schone Sport bijeenkomst georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst werden topsportorganisaties zoals sportbonden en andere belanghebbenden bijgepraat over de ontwikkelingen op het gebied van antidoping. De focus lag hierbij op educatie. In totaal waren er 67 aanwezigen. 23 personen hebben na afloop een evaluatieformulier ingevuld. Zij gaven de bijeenkomst een gemiddeld cijfer van 7,8. Een [verslag](#) van de bijeenkomst is gepubliceerd op de corporate website.

Implementatiegesprekken Nationaal Educatieprogramma

De afgelopen jaren heeft de Dopingautoriteit met alle 58 topsportbonden met een dopingreglement gesprekken gevoerd over het implementeren van het Nationaal Educatieprogramma, waarbij er evenveel implementatieplannen zijn opgesteld. Eind 2022 waren dit er 54 van de 58 (95%). Met vier bonden is in 2023 voor het eerst een gesprek gevoerd, met 13 bonden zijn er updategesprekken gevoerd. Per kwartaal hebben de topsportbonden de cijfers van het aantal educatiesessies en het aantal gevolgde e-learningmodules door leden van de topsportbond ontvangen.

Europese Spelen en European Youth Olympic Festival (EYOF)

Met NOC*NSF was afgesproken dat alle sporters en begeleiders die naar de Europese Spelen in Krakau gingen de volgende e-learningmodules dienden af te ronden:

- Sporters: Goud
- Sporttechnische begeleiders: Trainer-Coach 5
- (Para)medische begeleiders: (Para)medische begeleiders

Sporters en begeleiders die naar het EYOF in Maribor gingen, dienden de volgende e-learningmodules af te ronden:

- Sporters: Zilver
- Sporttechnische begeleiders: Trainer-Coach 5
- (Para)medische begeleiders: (Para)medische begeleiders

Certificaten verkregen via een andere NADO, International Federatie of WADA werden ook geaccepteerd.

Uiteindelijk hebben bij beide uitzendingen 100% van de sporters en 100% van de begeleiders voldaan aan de educatieverplichting.

Diversen

- De Dopingautoriteit is als expert betrokken bij het project Impuls Open Leermateriaal (IOL) verrijkt curriculum topsport voor het thema schone sport voor TopsportTalentScholen. Dit project loopt tot en met het einde van het schooljaar 2023-2024. In dit project gaan docenten van TopsportTalentScholen 24 uitdagingen (opdrachten) over schone sport maken voor de leerlingen van de onderbouw van het middelbaar onderwijs. De uitdagingen gaan over vier thema's binnen schone sport. In 2023 is bepaald over welke vier thema's binnen schone sport het project gaat en hebben er twee startbijeenkomsten plaatsgevonden voor de klankbord- en niet-klankbordgroep. Tijdens deze bijeenkomsten zijn er twee presentatie gegeven over de vier thema's. Daarnaast zijn de docenten begonnen met het ontwikkelen van de uitdagingen.
- De Dopingautoriteit dient haar educatieplan jaarlijks te monitoren en evalueren. In 2023 hebben we het Educatieplan 2022 geëvalueerd. Hierbij hebben we onder andere naar het bereik en de inhoud van onze educatieactiviteiten gekeken. De evaluatie diende als input voor het Educatieplan 2024.

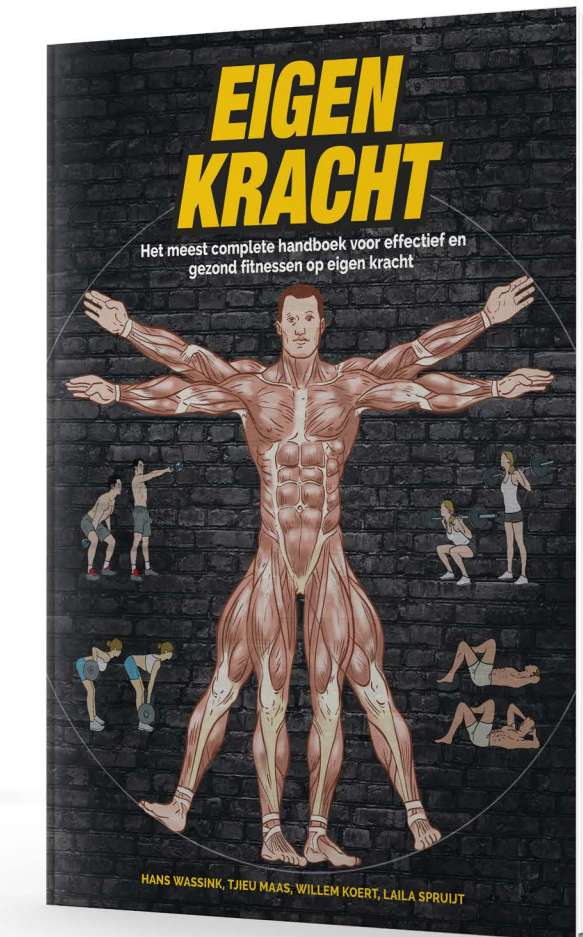
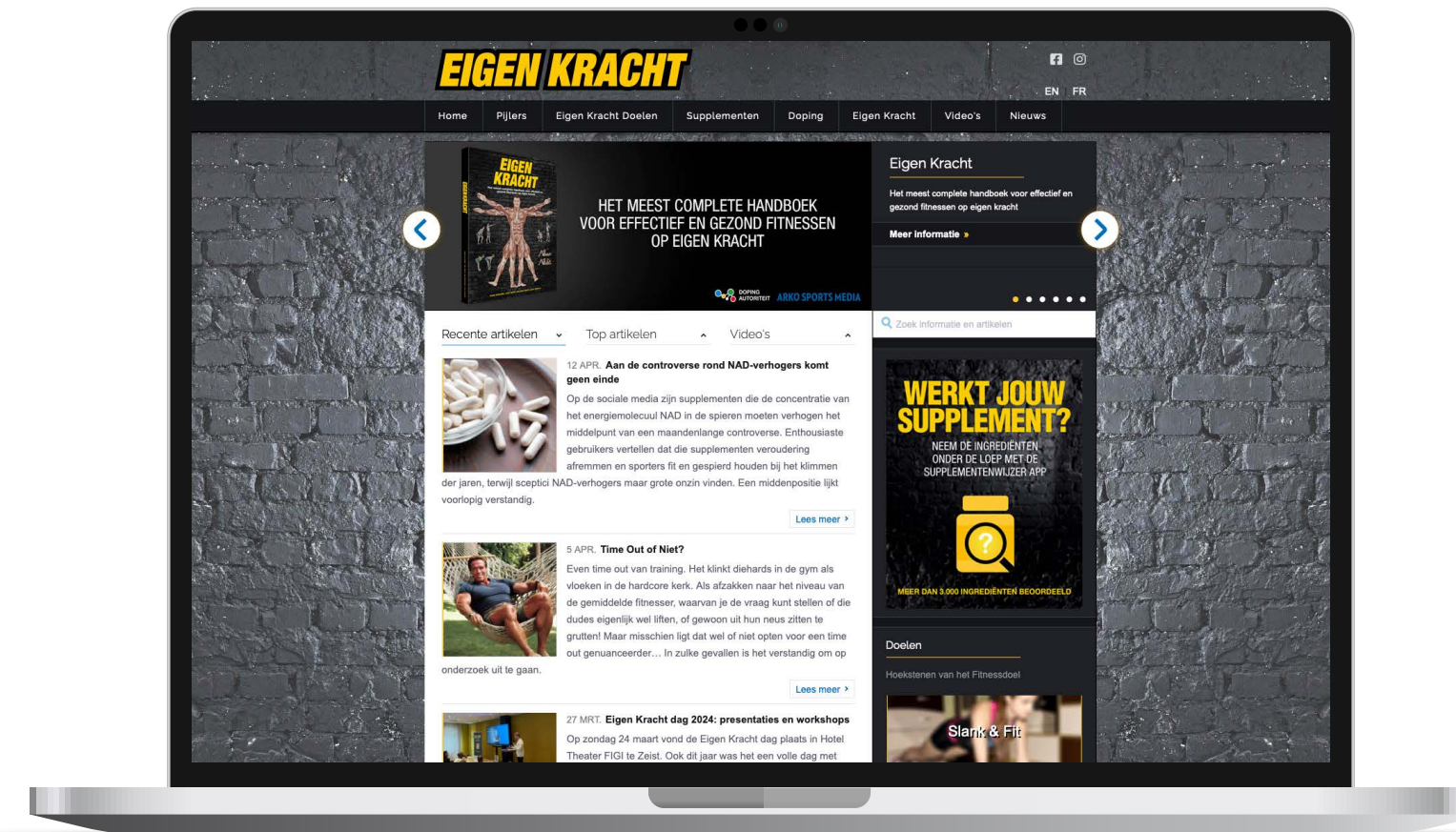
1.4 Fitness

De doelstelling voor fitness (anders georganiseerde sport) is: **het voorkómen dan wel ontmoedigen van bewust én onbewust dopinggebruik door sporters in de Nederlandse fitnesscentra.** Daarnaast wordt er ook aandacht besteed aan *harm reduction*. Dit is het verminderen van gezondheidsrisico's bij dopinggebruik.

Binnen fitness richt de Dopingautoriteit zich vooral op de mensen in de fitnesscentra. Dit zijn de fitnessers zelf, maar ook de fitnessinstructeurs (die we vooral bereiken via de diverse fitnessopleidingen) en de eigenaren. De communicatie richting deze doelgroep doet de Dopingautoriteit vanuit het programma *Eigen Kracht*. Alleen het boek *Doping, de nuchtere feiten* wordt niet onder *Eigen Kracht* maar direct onder het merk *Dopingautoriteit* uitgegeven.

Eigen Kracht

In Nederland doen drie miljoen mensen aan fitness. Daarmee is fitness in Nederland de populairste sportieve activiteit. Naar schatting gebruikt 24 procent van hen enige vorm van doping.¹ Dit mag in principe, want ze zijn niet gebonden aan een dopingreglement. Gebruik van dopingmiddelen blijft echter wel schadelijk voor de gezondheid en het gebruik schaadt ook het imago van de fitnessbranche zelf. Het is dus wenselijk het dopinggebruik in fitnesscentra te verminderen. Daarom heeft de Dopingautoriteit speciaal voor deze doelgroep het educatieprogramma *Eigen Kracht* opgezet. Via *Eigen Kracht* informeert de Dopingautoriteit over de risico's van gebruik van anabole steroïden en andere dopingmiddelen en biedt uitgebreid informatie over gezonde alternatieven om op *Eigen Kracht* gespierder of slanker te worden. Hierdoor wordt meer kennis en bewustzijn gecreëerd. Ook worden de waarden en normen van het sporten op *Eigen Kracht* versterkt.

Afb. 1.2 Website Eigen Kracht en het Eigen Kracht boek.

Eigen Kracht website

Centraal voor het programma staat de *Eigen Kracht*-website. Op de site is objectieve, overzichtelijke en praktisch toepasbare informatie te vinden over clean en effectief spiermassa opbouwen én over een verantwoorde manier van afslanken. Tevens wordt er objectieve informatie gegeven over diverse soorten dopinggeduide middelen en de bijwerkingen. Ook het dopingrisico van voedingssupplementengebruik komt aan bod.

Er zijn in totaal 54 inhoudelijke nieuwsberichten op de site geplaatst, geschreven door drie externe (inhoudelijke/journalistieke) experts uit de fitness/bodybuildingbranche en door eigen educatiemedewerkers. De website van *Eigen Kracht* bestaat inmiddels meer dan 20 jaar en bevat ruim 1.000 webberichten en artikelen.

Social media

Via de eigen social-mediakanalen op Facebook en Instagram zijn naast de 54 webberichten nog 54 korte berichten verschenen. Het totaal aantal posts voor *Eigen Kracht* kwam daarmee op 108.

Boek 'Eigen Kracht'

Eind 2018 heeft de Dopingautoriteit het *Eigen Kracht boek* geheel herschreven. Het boek sluit aan op de website van *Eigen Kracht* en op de Supplementenwijzer App. Het boek wordt continu gepromoot, via de website en bij bijeenkomsten. Er zijn in 2023 330 exemplaren van het boek verkocht (2022: 260).

1. Stubbe J., A. Chorus, L. Frank, O. de Hon, P. Schermers, P. van der Heijden. *Prestatiebevorderende middelen bij fitnessbeoefenaars* (Samenvatting). Dopingautoriteit, Capelle aan den IJssel, 2009.

Supplementenwijzer App

In augustus 2017 heeft de Dopingautoriteit onder de vlag van Eigen Kracht de Supplementenwijzer App gelanceerd. Het afgelopen decennium is de markt voor sportvoedingssupplementen explosief gegroeid. Bijna 60% van de fitnessers in Nederland gebruikt supplementen. Ook topsporters gebruiken veel supplementen. De gratis Supplementenwijzer App helpt sporters op bewuste en kritische wijze met supplementen om te gaan. Hart van de app is een bespreking en beoordeling van meer dan 3.000 ingrediënten.

De app is in een jaar tijd 7.843 maal gedownload. Er zijn tien profielen toegevoegd of aangepast op basis van nieuwe inzichten.

Gastlessen en bijeenkomsten

Er zijn vier gastlessen verzorgd bij fitnessopleidingen voor 135 personen (2022: acht voor 190 personen).

E-learning

De e-learningmodule Fitnesstrainer A is door 38 personen afgerond (2022: 58).

Cleane Kneiters

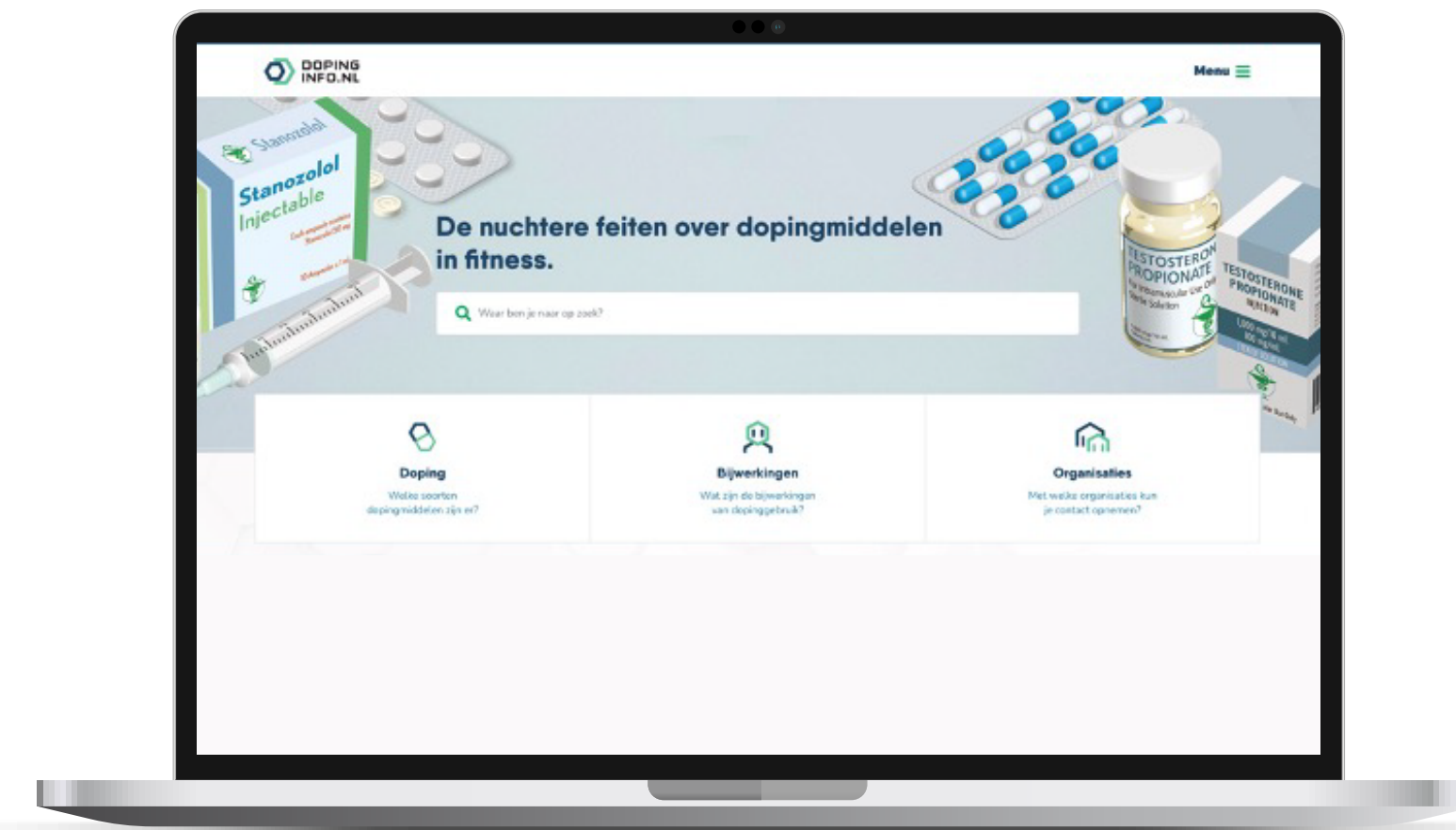
Cleane Kneiters zijn fitnessers/bodybuilders die bewijzen dat je zonder doping een indrukwekkend fysiek kunt opbouwen. Zij zijn de ambassadeurs voor dopingvrije fitness. Er zijn **19 Cleane Kneiters** verbonden aan het programma Eigen Kracht. Ze staan allen met een achtergrondverhaal en foto's op de website.

Boek Doping, de nuchtere feiten

In oktober 2014 verscheen **Doping, de nuchtere feiten**. Het geeft de lezer een gedegen overzicht van de middelen die op dit moment in fitness en bodybuilding worden gebruikt. Over de werking en bijwerkingen van anabole steroïden, groeihormonen, insuline, eetlustremmende amfetamines en nog veel andere dopinggeduide middelen, is zoveel mogelijk relevante wetenschappelijke informatie verzameld. Dit is aangevuld met praktijkervaringen van gebruikers en kennis uit het dopingmilieu zelf. Daarbij is het accent gelegd op informatie die in dit circuit nog te vaak onder tafel wordt geveegd. Hoewel er nog steeds belangstelling is voor het boek, zal geen herdruk verschijnen.

Dopinginfo.nl

In 2019 heeft de Dopingautoriteit een start gemaakt met de ontwikkeling van een nieuwe website genaamd Dopinginfo.nl. De website is een databank van dopingstoffen en heeft als doel om als informatiebron te dienen voor beleidsmakers en gezondheidsprofessionals. De website is nog niet gelanceerd.

Afb. 1.3 Ontwerp dopinginfo.nl.

1.5 Algemeen publiek

Corporate website

De corporate website van de Dopingautoriteit is dopingautoriteit.nl. Er zijn 11 eigen berichten op de site geplaatst (2022: 14). Daarnaast zijn er 100 ANP-nieuwsberichten (automatisch) op de site gezet. Dit is minder dan in 2022 (170).

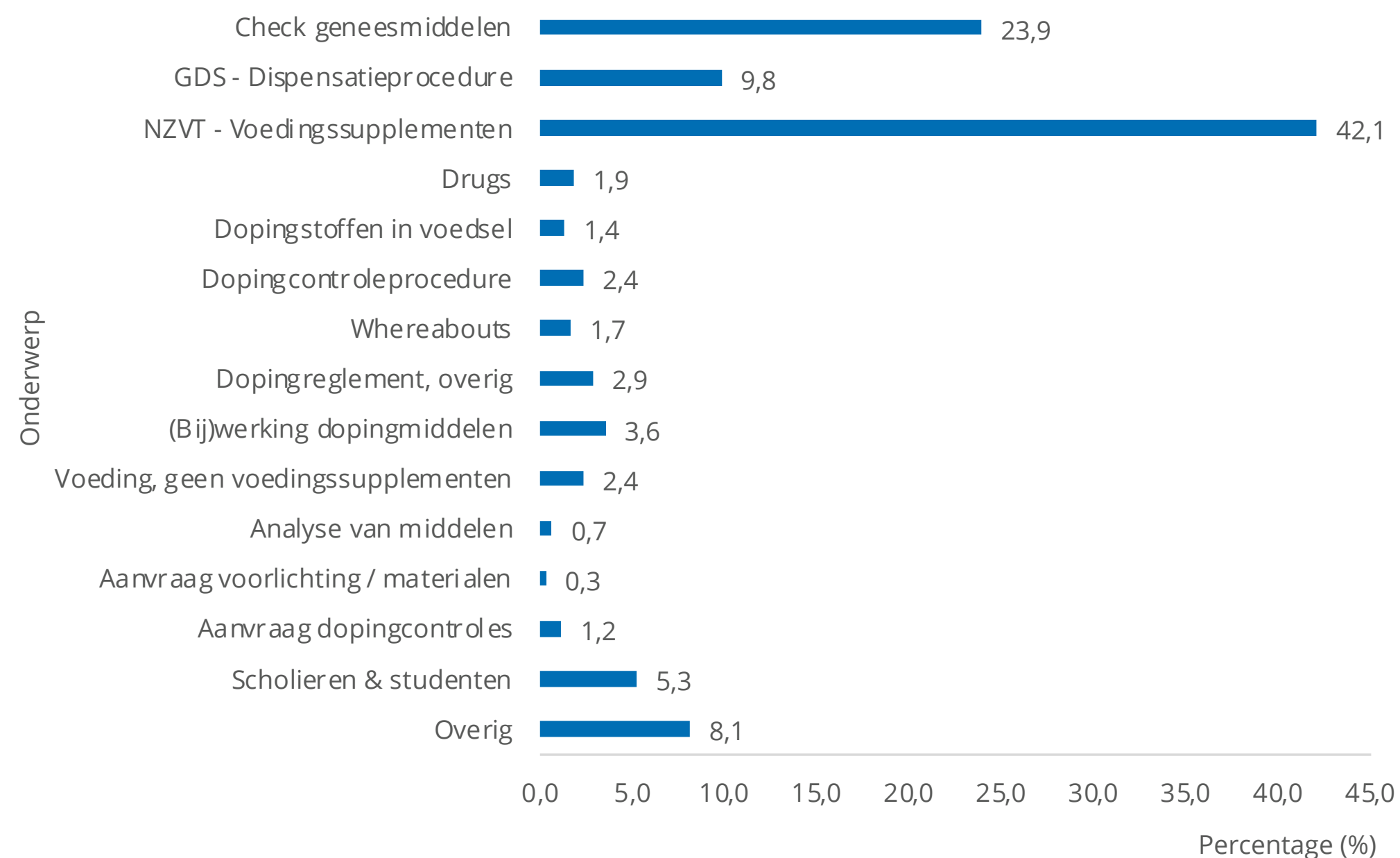
Doping Informatielijn

De Doping Informatielijn is hét frontoffice voor alle vragen (e-mail/ WhatsApp) die met doping te maken hebben en waarachter bij toerbeurt vier personen dienst hebben. Alle vragen worden binnen een werkdag afgehandeld en anoniem in een database geregistreerd. Het e-mailadres is dopingvragen@dopingautoriteit.nl. Het mobiele nummer is 06-11226200 (WhatsApp-service).

Er zijn in totaal 589 vragen binnengekomen. Dat is 33% meer dan in 2022, toen zijn er 443 vragen zijn geregistreerd.

Daarnaast is ook het aantal vragen per onderwerp bijgehouden. Per vraag konden meerdere onderwerpen aangevinkt worden. Die percentages per onderwerp zijn te vinden in de tabel hiernaast. Twee onderwerpen springen er net als in voorgaande jaren uit: het checken of een geneesmiddel doping bevat of niet (23,9%) én vragen over voedingssupplementen (42,1%).

In 69,8% van de vragen betrof het de georganiseerde (top)sport, 19,5% algemeen publiek, 5,4% overig, 4,6% fitness en 0,7% harm reduction. 212 (36%) vragen kwamen via WhatsApp binnen.

Figuur 1.3 Dopinginformatielijn 2023: het percentage vragen per onderwerp.

Presentaties

De Dopingautoriteit gaf zeven presentaties waarvoor gold dat deze niet direct binnen de hierboven beschreven doelgroepen van topsport of fitness vielen. Het ging hierbij grotendeels om hogescholen. Zie verder [Bijlage 4](#).

Social Media

De Dopingautoriteit is actief op [YouTube](#), [Vimeo](#), [Facebook](#), [X](#) en [Instagram](#). Het doel is om de doelgroepen beter te bereiken en zo de bewustwording omtrent de regels, rechten en risico's te vergroten. Er worden onder andere nieuwsberichten van de corporate website en educatievideo's op geplaatst.

2

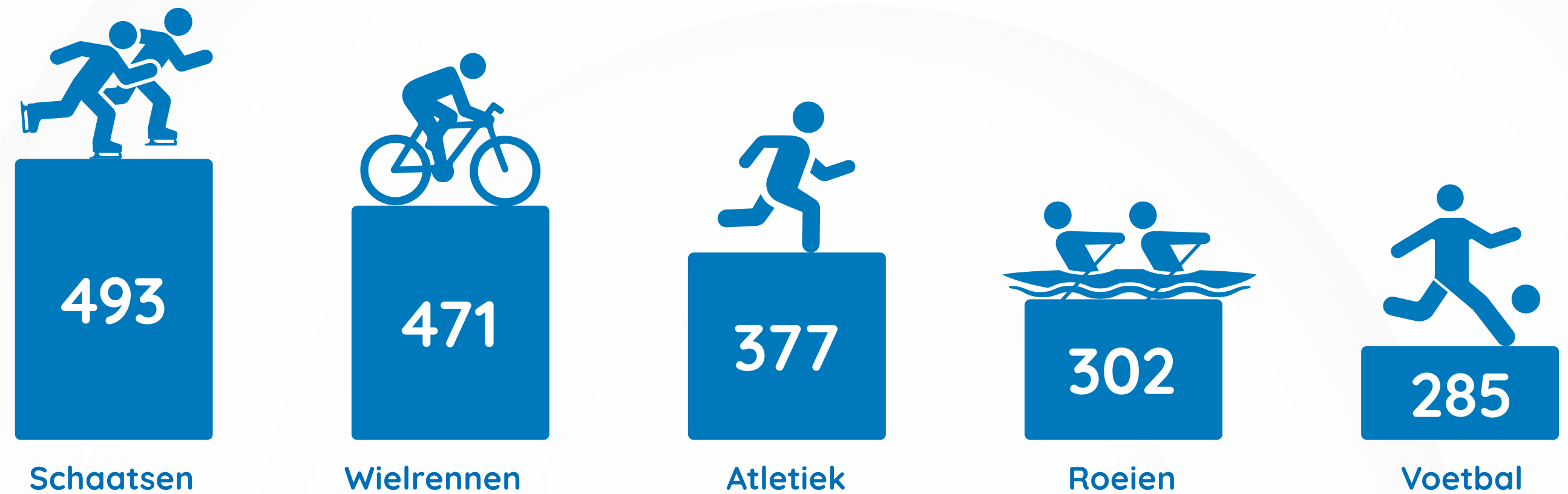
Doping- controls

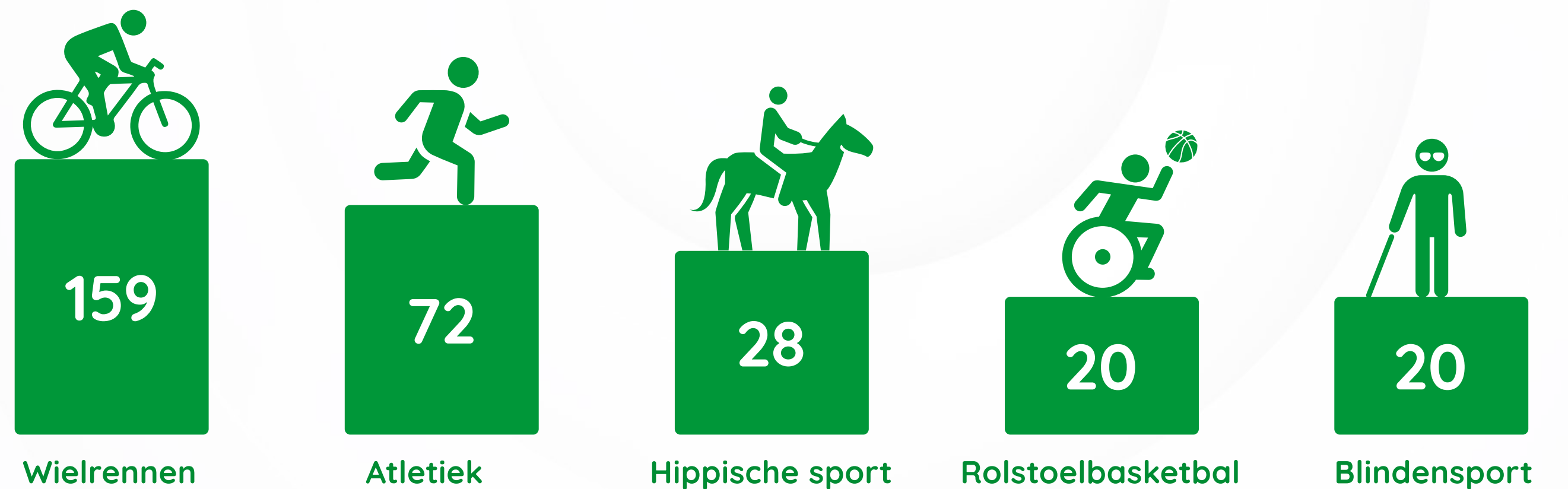
2.1 Highlights Dopingcontroles 2023

Nationaal controleprogramma: top 5 aantal dopingcontroles per sport

Dopingcontroles voor derden: top 5 aantal dopingcontroles per sport

2.2 Dopingcontroles

Algemeen

Dopingcontroles zijn belangrijk bij het handhaven van de dopingregels. Ze dragen bij aan eerlijke(re) competitie en de bescherming van de gezondheid van sporters.

Enerzijds dienen de dopingcontroles om dopingovertredingen op te sporen, anderzijds hebben de dopingcontroles een afschrikkende (preventieve) functie. Beide aspecten zijn van belang bij de distributie en uitvoering van dopingcontroles. Dopingcontroles worden daar en dan ingezet waar de kans op het voorkomen en/of vaststellen van een dopingovertreding het grootst is.

De Nederlandse topsport is het primaire werkterrein van de dopingcontroleurs (Nationaal Controleprogramma) maar in opdracht van andere organisaties (Controles voor derden) is inzet bij andere doelgroepen eveneens mogelijk.

Om controles buiten wedstrijdverband (voor het Nationaal Controleprogramma) efficiënt te laten verlopen, plaatst de Dopingautoriteit geselecteerde groepen sporters in testing pools. Deze sporters dienen whereaboutsgegevens aan te leveren. Dit zijn gegevens over de locaties waar de sporter zich op bepaalde momenten bevindt en de controle kan plaatsvinden.

Het totale dopingcontroleprogramma

De controles uitgevoerd als onderdeel van het Nationaal Controleprogramma en de controles uitgevoerd in opdracht van derden vormen samen het totale dopingcontroleprogramma. De Dopingautoriteit heeft in 2023 in totaal 3.520 dopingcontroles uitgevoerd (2022: 3.186). Van deze controles waren 3.098 controles (2022: 3.018) onderdeel van het Nationaal Controleprogramma.

Dopingcontroles uitgevoerd door de Dopingautoriteit	Urine	Bloed	Totaal
Nationaal Controleprogramma	2.376	722	3.098
Dopingcontroles voor derden	266	156	422
Totale dopingcontroleprogramma	2.642	878	3.520

Tabel 2.1 Globaal overzicht uitgevoerde dopingcontroles in 2023.

De overige 422 controles werden uitgevoerd in opdracht en op kosten van derden (zie verderop "Dopingcontroles voor derden").

Risicoanalyse en testdistributieplan

Op basis van het geformuleerde beleid heeft de Dopingautoriteit het overgrote deel van de beschikbare dopingcontroles vooraf verdeeld over de Nederlandse sportbonden. Aan de verdeling van de beschikbare dopingcontroles over de sportbonden (het 'Testdistributieplan') ligt een uitgebreide risicoanalyse ten grondslag. In deze risicoanalyse zijn onder meer parameters zoals sport specifieke fysiologische eigenschappen, relevante dopingmiddelen, medaillekansen en incentives, nationale sportcontext, dopinggeschiedenis, antidopingtrends en wetenschappelijk onderzoek, beschikbare intelligence, de uitkomsten van eerdere testplannen en het seizoen- en carrièreverloop van de sporter meegenomen. Op basis van deze risicoanalyse bepaalt de Dopingautoriteit vervolgens de hoeveelheid en het type dopingcontroles (urine, bloed en/of bloedpaspoort) dat wordt uitgevoerd. Een aantal controles wordt niet vooraf verdeeld, maar ingezet voor de uitvoering van targetcontroles, voor vervolgonderzoek en voor dopingcontroles na het behalen van officiële records en limieten.

Testing Pools

Op basis van de World Anti-Doping Code en de daarmee verbonden Internationale Standaarden heeft de Dopingautoriteit een Registered Testing Pool (RTP) en National Testing Pool (NTP) ingericht. In 2023 waren er 12 sportbonden met sporters in de RTP. Dit is gestegen ten opzichte van 2022 (acht sportbonden). Het aantal sporters in de RTP is ten opzichte van 2022 iets gestegen: 236 sporters aan het begin van het jaar 2023, versus 215 sporters bij aanvang 2022. Hiernaast is in 2023 een Nationale Testing Pool (NTP) ingesteld met 172 sporters verspreid over 15 sportbonden. NTP-sporters dienen ook whereaboutsinformatie in te leveren maar zijn uitgezonderd van het verplicht doorgeven van een zogenoemd '60-minute timeslot' waarin zij vindbaar moeten zijn voor dopingcontroles; zij dienen wel overnachtingsadressen en trainingsgegevens aan te leveren.

Sporters dienen slechts bij één instantie whereaboutsinformatie aan te leveren, hetzij bij de Dopingautoriteit dan wel bij de internationale federatie. De Dopingautoriteit maakt daarbij gebruik van de whereaboutsmodule van het mondiale Anti-Doping Administration & Management System (ADAMS) en de, door WADA ontwikkelde, bijbehorende app (Athlete Central). Er waren in 2023 160 Nederlandse sporters die in een internationale Testing Pool zaten, verspreid over 14 sportbonden.

Nationaal Controleprogramma

In totaal zijn er 3.098 dopingcontroles uitgevoerd als onderdeel van het Nationaal Controleprogramma (2022: 3.018). In veruit de meeste gevallen (2.376 maal) betrof het een urinecontrole (2022: 2.237). Daarnaast zijn er ook 722 bloedcontroles (2022: 781) uitgevoerd, waarvan 353 (2022: 333) in het kader van het Atlet Biologisch Paspoort. Daarmee behaalde de Dopingautoriteit de vooraf vastgestelde doelstelling van 3.000 controles.

Het percentage dopingcontroles (bloed en urine) buiten wedstrijdverband was 68%. Dit is vergelijkbaar met 2022 (66%). Mannen kregen 1776 controles (57%) en vrouwen 1322 (43%). Het verschil tussen mannen en vrouwen is daarmee groter dan vorig jaar (2022: 52% om 48%).

Sportbond	Aantal urine	Aantal bloed	Totaal
Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond	342	151	493
Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie	316	155	471
Atletiekunie	295	82	377
Koninklijke Nederlandse Roeibond	144	158	302
Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	250	35	285
Koninklijke Nederlandse Zwembond	162	17	179
Judo Bond Nederland	118	17	135
Koninklijke Nederlandse Krachtsport en Fitnessbond	65	18	83
Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	70	9	79
Nederlandse Triathlon Bond	47	28	75
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	68	7	75
Nederlandse Volleybalbond	64	7	71
Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	59	6	65
Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond	44	3	47
Nederlandse Basketball Bond	41	2	43
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	32	1	33
Watersportverband	30	2	32
Nederlandse Boks Bond	24	5	29
Nederlands Handbal Verbond	26	2	28
Rugby Nederland	24	3	27
Nederlandse Gewichtheff Bond	18	6	24

Tabel gaat verder op de volgende pagina.

Tabel 2.2 Overzicht van het aantal uitgevoerde dopingcontroles voor het Nationaal Controleprogramma in 2023.

Sportbond	Aantal urine	Aantal bloed	Totaal
IJshockey Nederland	20	0	20
Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond	14	2	16
Badminton Nederland	13	2	15
Koninklijke Nederlandse Cricket Bond	12	0	12
Nederlandse Tafeltennis Bond	10	0	10
Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	8	0	8
Karate-Do Bond Nederland	6	2	8
Taekwondo Bond Nederland	5	2	7
Reddingsbrigade Nederland	6	0	6
Nederlandse Bowling Federatie	4	0	4
Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie	4	0	4
Koninklijke Nederlandse Biljart Bond	4	0	4
Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond	4	0	4
Nederlandse Handboog Bond	4	0	4
Nederlandse Floorball en Unihockey Bond	4	0	4
Squash Bond Nederland	4	0	4
Nederlandse Jeu de Boules Bond	4	0	4
Nederlandse Darts Bond	4	0	4
Nederlandse Golf Federatie	3	0	3
Bob en Slee Bond Nederland	2	0	2
KNAC Nationale Autosport Federatie	2	0	2
Eindtotaal	2376	722	3098

Tabel 2.2 Overzicht van het aantal uitgevoerde dopingcontroles voor het Nationaal Controleprogramma in 2023.

Dopingcontroles voor derden

Verschillende sportorganisaties kochten extra controles in bij de Dopingautoriteit, waaronder internationale federaties, buitenlandse nationale antidopingorganisaties (NADO's), evenementorganisatoren en professionele sportorganisaties. Op basis van deze opdrachten van derden zijn in totaal 422 dopingcontroles uitgevoerd. Dit betekent een stijging van 151% ten opzichte van 2022, toen het in totaal 168 controles betrof. Deze stijging is voornamelijk toe te schrijven aan de controles die waren ingekocht in het kader van de European Para Championships (Rotterdam, augustus 2023) en door wielerploeg DSM-Firmenich. De 422 controles bestonden uit 266 urinecontroles (63%) en 156 bloedcontroles (37%) waarvan 140 in het kader van het Atlet Biologisch Paspoort.

Het merendeel van de controles vond plaats buiten wedstrijdverband (56%). In 2022 was dit minder veel minder het geval (21%). In dat jaar waren de meeste aanvragen voor controles binnen wedstrijdverband. Het verschil wordt grotendeels verklaard door de extra 159 dopingcontroles buiten wedstrijdverband voor wielerploeg DSM-Firmenich. Mannen kregen 249 controles (59%) en vrouwen 173 (41%). Het verschil tussen mannen en vrouwen is daarmee kleiner dan vorig jaar (2022: 65% om 35%).

Sportbond	Aantal urine	Aantal bloed	Totaal
Wielrennen	51	108	159
Atletiek	36	36	72
Hippische sport	28	0	28
Rolstoelbasketbal	20	0	20
Blindensport	20	0	20
Badminton	12	4	16
Zwemsport	14	2	16
Judo	16	0	16
Schietsport	13	0	13
Korfbal	9	3	12
Militaire Sport	8	1	9
Boogschieten	8	0	8
Boccia	7	0	7
Hockey	6	0	6
Taekwondo	6	0	6
Roeien	2	2	4
Danssport	3	0	3
Sportvissen	2	0	2
Schermsport	2	0	2
Zeilen	1	0	1
Gymnastiek	1	0	1
Schaatsen	1	0	1
Eindtotaal	266	156	422

Tabel 2.3 Overzicht van het aantal uitgevoerde dopingcontroles voor derden in 2023.

Onaangekondigde dopingcontroles

Nagenoeg alle dopingcontroles zijn zonder vooraankondiging aan de sporter uitgevoerd ('no advance notice testing'). Een uitzondering wordt slechts gevormd door dopingcontroles naar aanleiding van een behaald record of een behaalde limiet, in welke gevallen de sporter of diens bond zelf het initiatief tot de controle diende te nemen.

Dopingcontroles die geen doorgang konden vinden

In 2023 zijn er 216 onsuccesvolle pogingen tot dopingcontroles geweest, bijvoorbeeld doordat:

1. de sporter niet aanwezig was tijdens het opgegeven 60-minute time slot;
2. de sporter niet aanwezig was op het opgegeven overnachtingsadres;
3. sport(st)ers/selecties afwezig waren op evenementen, wedstrijden en centrale trainingen;
4. een (centrale) training of wedstrijd bleek te zijn afgelast of verplaatst.

Sport(tak) specifieke analyses

Op basis van een risicoanalyse is in de geldende standaarden van de World Anti-Doping Code voor sporten en sportdisciplines een specifieke berekening gemaakt voor de minimaal benodigde percentages aanvullende laboratoriumanalyses. Het Technical Document for Sport Specific Analysis (TDSSA) van WADA bevat dwingende bepalingen die door nationale antidopingorganisaties, waaronder de Dopingautoriteit, uitgevoerd dienen te worden. De analyses hebben onder meer betrekking op erythropoëtin-achtige stoffen en groeihormonen. Het minimaal uit te voeren aantal specifieke aanvullende analyses is uitgedrukt in een percentage van het aantal uitgevoerde dopingcontroles binnen een sportdiscipline (een percentage aanvullende analyses bovenop het standaard analysepakket).

In 2023 is in ten minste 19% van de 3.098 dopingcontroles ten behoeve van het Nationale Controleprogramma de verzamelde urine- en/of bloedmonsters ook op Erythropoietin Receptor Agonists (ERA's) geanalyseerd. Dit is een daling ten opzichte van het jaar 2022 (23%). Het percentage kan in werkelijkheid echter uiteindelijk hoger uitvallen doordat analyses achteraf nog aangevraagd zijn of worden, onder andere in het kader van de TDSSA bepalingen of op basis van APMU (Athlete Passport Management Unit) adviezen. De analyses hebben plaatsgevonden in verschillende sporttakken waarbij (in absolute aantallen) de top gevormd werd door atletiek, roeien, schaatsen, voetbal en wielrennen.

In 25% van de 3.098 controles ten behoeve van het Nationale Controleprogramma zijn de verzamelde bloed- en urinemonsters ook op de aanwezigheid van Groeihormoon en/of Growth Hormone Releasing Factors (GHRF's) geanalyseerd. Dit is een lichte stijging ten opzichte van het jaar 2022 (24%). De analyses hebben plaatsgevonden in verschillende sporttakken waarbij (in absolute aantallen) de top gevormd werd door schaatsen, voetbal en wielrennen.

In 2023 zijn nagenoeg alle bloed- en urinemonsters voor langere tijd in bewaring genomen om op enig moment een heranalyse te kunnen uitvoeren.

Atleet Biologisch Paspoort

Binnen het Atleet Biologisch Paspoort (ABP) programma worden van geselecteerde atleten (afkomstig uit verschillende sporten) meerdere bloedmonsters afgenomen, verspreid over een langere periode, om zo een longitudinaal profiel op te kunnen stellen.

Er zijn in totaal 493 bloedmonsters verzameld in het kader van het Atleet Biologisch Paspoort, waarvan 353 ten behoeve van het Nationale Controleprogramma van de Dopingautoriteit. Het aantal uitgevoerde ABP-controles ten behoeve van het Nationaal Controleprogramma is ten opzichte van 2022 met 6% gestegen; toen werden er 333 monsters afgenomen. De 493 ABP-bloedcontroles werden uitgevoerd in de sporten: atletiek, roeien, schaatsen, triatlon, voetbal en wielrennen.

DCO-scholingsbijeenkomsten

In 2023 zijn er in februari, juni, september en december vier scholingsbijeenkomsten georganiseerd voor de dopingcontroleofficials (DCO's). Bij de bijeenkomsten stonden onder meer de casuïstiek uit de praktijk en integriteitszaken op de agenda. De laatste bijeenkomst in december stond in het teken van het theoretisch gedeelte van de heraccreditatie. Alle controleurs zijn hierbij geslaagd.

3

Intelligence & Investigations

3 Intelligence & Investigations

Algemeen

Naast de uitvoering van het dopingcontroleproces kan ook het verzamelen en onderzoeken van informatie tot bewijs over dopinggebruik leiden. De Dopingautoriteit doet op basis van artikel 5 van de Wuab en artikelen 16 tot en met 20 van het Nationaal Dopingreglement onderzoek naar mogelijke dopingzaken in binnen- en buitenland. Deze informatie, in de meest brede zin van het woord en inclusief wetenschappelijke informatie, vormt ook de belangrijkste input om dopingcontroles gericht in te zetten en vormt de basis voor het testdistributieplan van de Dopingautoriteit. Al deze werkzaamheden zijn ondergebracht in de afdeling 'Intelligence & Investigations'.

Ontvangen meldingen

Bezoekers van de websitepagina [Meldpunt Doping](#) kunnen meldingen doen over mogelijke dopingovertredingen. Ook kunnen zij via de link informatie verkrijgen over de manier waarop en waarover er melding gedaan kan worden. Melders kunnen onder meer een webformulier invullen en desgewenst volledig anoniem melden.

In 2023 werd er bij de Dopingautoriteit 37 maal melding gedaan door externen over mogelijke dopingovertredingen via één van de mogelijkheden van het Meldpunt Doping. Dit is een daling ten opzichte van 2022 (48). De inhoud van de meldingen varieert van dopinggebruik tot aan dopinghandel en betrof 13 verschillende sporten (2022: 12). De meldingen hebben geen enkele keer geleid tot een niet-analytische dopingovertreding (in 2022: ook 0) maar naar aanleiding van de meldingen zijn wel verschillende malen gerichte controles uitgevoerd en die hebben driemaal geleid tot de constatering van een dopingovertreding (2022: 0). Hiernaast zijn naar aanleiding van de meldingen in 23 gevallen contacten geweest met verschillende (opsporings)instanties (2022: 15).

Op deze manier heeft de Dopingautoriteit de politie en de Koninklijke Marechaussee ondersteund tijdens lopende onderzoeken.

Samenwerking met overheidsdiensten en antidopingorganisaties

Anders dan bij het dopingcontroleproces is de Dopingautoriteit bij de uitvoering van een deel van de wettelijke taak zoals vermeld in artikel 5 van de Wuab afhankelijk van de medewerking van andere organisaties dan sportorganisaties, in het bijzonder van die van opsporings- en handhavingsorganisaties van de overheid. Het ontwikkelen en uitbouwen van een goede samenwerking met deze organisaties is dan ook van groot belang. Hierbij gaat het om verstrekken en ontvangen van informatie. De samenwerking met ketenpartners als Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), NVWA-IOD, Politie, FIOD, Douane is vastgelegd in samenwerkingsprotocollen.

In de samenwerking tussen de overheidsdiensten blijft het delen van informatie met de Dopingautoriteit een uitdaging. Dit ten gevolge van verschillende wettelijke kaders zoals de Wet politiegegevens (Wpg). In 2023 zijn de contacten verder geïntensiveerd maar de Dopingautoriteit blijft nadrukkelijk streven naar een steeds nauwere samenwerking met opsporings- en handhavingsinstanties. Met buitenlandse antidopingorganisaties wordt informatie in beide richtingen efficiënt gedeeld. Ook is er ondersteuning bij lopende onderzoeken.

4

Tuchtrecht- rechtspraak

4 Tuchtrechtspraak

Inleiding

In Nederland is de tuchtrechtelijke afhandeling van mogelijke dopingovertredingen verdeeld over de Dopingautoriteit en de sportbonden. De Dopingautoriteit bepaalt in welke zaken aangifte moet worden gedaan, is bevoegd zaken te seponeren en dopingovertredingen te schikken. Als aangifte wordt gedaan van een (mogelijke) dopingovertreding, vindt de tuchtrechtelijke behandeling plaats onder verantwoordelijkheid van de sportbonden. Vrijwel alle bij NOC*NSF aangesloten sportbonden hebben het tuchtrecht voor doping uitbesteed aan het Instituut Sportrechtspraak (ISR).

De positie van de Dopingautoriteit in de tuchtprocedures

Het eerste deel van de tuchtrechtelijke behandeling ligt bij de Dopingautoriteit. Wanneer een mogelijke dopingovertreding wordt geconstateerd, voert de Dopingautoriteit de beoordeling uit of sprake is van voldoende bewijs om de overtreding van het dopingreglement aan te tonen. Als dat niet het geval is, is de Dopingautoriteit bevoegd de zaak te seponeren. Als in de ogen van de Dopingautoriteit wel sprake is van voldoende bewijs, kan de Dopingautoriteit aan de sporter een schikkingsvoorstel aanbieden. Als een mogelijke dopingovertreding niet wordt geschikt en niet wordt geseponneerd, zal aangifte volgen bij de tuchtcommissie van de betreffende sportbond. In dergelijke gevallen kan de sportbond aangifte doen, maar de Dopingautoriteit kan de aangifte ook zelf verzorgen. Voor de sportbonden die voor doping zijn aangesloten bij het ISR geldt dat de Dopingautoriteit de dopingzaak meldt bij de aanklager van het ISR, die dan aangifte doet tegen de betreffende sporter bij de afdeling rechtspraak van het ISR.

De tuchtcolleges van het ISR zijn in hun besluitvorming volledig onafhankelijk van de Dopingautoriteit. Dit laat onverlet dat de Dopingautoriteit nauw betrokken is bij de tuchtrechtspraak in dopingzaken.

De Dopingautoriteit draagt, op grond van de World Anti-Doping Code (Code) en het Nationaal Dopingreglement (NDR), namelijk de verantwoordelijkheid ervoor te zorgen dat de tuchtrechtelijke afhandeling van dopingzaken in Nederland plaatsvindt in overeenstemming met de Code. De verschillende taken van de Dopingautoriteit in tuchtprocedures zijn omschreven en vastgelegd in de Code, de International Standard for Results Management (ISRM) en het NDR. Die taken omvatten tevens het (kunnen) corrigeren van uitspraken die in strijd zijn met die regelgeving.

De rol van de Dopingautoriteit tijdens de tuchtrechtelijke behandeling bestaat in eerste instantie uit het nemen van een conclusie: de Dopingautoriteit neemt, na kennis genomen te hebben van het dossier, een schriftelijke conclusie waarin alle relevante reglementaire aspecten worden behandeld en toegelicht. Indien een hoorzitting wordt gehouden, zal de Dopingautoriteit daarbij aanwezig zijn en het woord voeren.

De corrigerende rol van de Dopingautoriteit binnen het dopingtuchtrecht bestaat uit het beroepsrecht dat de Dopingautoriteit heeft tegen uitspraken van tuchtcommissies.

In 2023 heeft de Dopingautoriteit in geen enkele zaak gebruik gemaakt van haar beroepsrecht.

Rapportage aan WADA en internationale sportfederaties

De Dopingautoriteit rapporteert over de tuchtrechtelijke afhandeling van dopingzaken aan WADA, de betrokken internationale sportfederaties (IF's) en, in voorkomende gevallen, de buitenlandse Nationale Anti-Doping Organisatie (NADO). Deze organisaties hebben het recht beroep in te stellen tegen alle tuchtrechtelijke beslissingen: sepotbesluiten, overeengekomen schikkingen en uitspraken van tuchtcommissies.

De rapportage geschiedt door toezending van de beslissing van de Dopingautoriteit, de schikking, dan wel (een samenvatting van) de uitspraak van de tuchtcommissie aan voornoemde organisaties. In het kader van deze rapportage beantwoordt de Dopingautoriteit verder aanvullende vragen, worden zaakdossiers verstrekt en documenten geüpload in de database van WADA (ADAMS).

In 2023 is geen enkele uitspraak gedaan in een zaak waarin door het CAS of een IF beroep werd ingesteld tegen een beslissing van de Dopingautoriteit of een uitspraak van een Nederlands tuchtcollege.

Rapportage over tuchtrechtelijke beslissingen

Tabel 4.1 bevat de beslissingen van Nederlandse tucht- en beroepscommissies, gedaan in dopingzaken in het jaar 2023 (waarbij de datum van de uitspraak bepalend is voor opname), alsmede de zaken waarin de Dopingautoriteit een sepotbesluit heeft genomen of een sanctievoorstel heeft gedaan, dat door de sporter is geaccepteerd.²

Sport	Dopinggeduide stof(fen)	Jaar overtreding	Beslissing
Hockey	Cocaïne	2022	Schikking Dopingautoriteit: een (1) maand uitsluiting
Powerliften	5-methylhexaan-2-amine	2022	Schikking Dopingautoriteit: twee (2) jaar uitsluiting
Biljart	Mesterolol	2022	Uitspraak tuchtcommissie: twee (2) jaar uitsluiting
Powerliften	5-methylhexaan-2-amine	2023	Schikking Dopingautoriteit: drie (3) jaar uitsluiting
Powerliften	Drostanolon, clostebol, oxandrolon	2023	Schikking Dopingautoriteit: vier (4) jaar uitsluiting

Tabel 4.1 Tuchtrechtelijke beslissingen en geaccepteerde sanctievoorstellen; stand van zaken bij het afsluiten van het jaarverslag.

2. Bij sanctievoorstellen (in het NDR schikkingen genoemd) kan het zowel gaan om zaken waarbij de standaard- of maximale straf is aangeboden, als om zaken waarbij, in overeenstemming met de World Anti-Doping Code en het NDR, een gereduceerde sanctie is aangeboden.

5

Juridische zaken

5 Juridische zaken

Inleiding

De afdeling Juridische Zaken van de Dopingautoriteit vervult inzake mogelijke overtredingen van een dopingreglement een rol die vergelijkbaar is met die van het Openbaar Ministerie (OM): zij is belast met alle juridische aspecten die behoren bij het onderzoeken en afhandelen van dergelijke overtredingen. Als sprake is van een mogelijke dopingovertreding, fungeert de afdeling Juridische Zaken als officier van justitie: zij besluit over het treffen van schikkingen, het seponeren van zaken, het doen van aangifte, draagt zorg voor het aanleveren van het bewijs en beoordeelt de zaak en de passende strafmaat.

Als zodanig is de afdeling Juridische Zaken van de Dopingautoriteit betrokken bij alle (juridische) aspecten van het onderzoek naar dopingovertredingen, de vervolging van dopingovertredingen en de tuchtrechtelijke behandeling van deze overtredingen. De bij deze activiteiten en processen behorende stappen en handelingen vloeien voort uit het Nationaal Dopingreglement (NDR), de World Anti-Doping Code (Code) en de verschillende bij deze Code horende Internationale Standaarden.

De juridische activiteiten in een dopingzaak vangen normaliter aan zodra sprake is van een controleresultaat dat duidt op de mogelijke aanwezigheid van een dopinggeduide stof of methode in een bloed- of urinemonster van een sporter. De aanleiding kan echter ook het vermoeden van een andere dopingovertreding zijn, bijvoorbeeld een weigering, een poging tot manipulatie van de dopingcontrole of van het lichaamsmonster of van de manipulatie (lees: vervalsing) van bewijsmateriaal.

Als een mogelijke dopingovertreding niet wordt geschikt en niet wordt geseponeerd, volgt aangifte. Op de aangifte volgt het verweerschrift

van de betrokken sporter of persoon. Als reactie op het verweerschrift neemt de Dopingautoriteit een schriftelijke conclusie. Door middel van deze conclusie geeft de Dopingautoriteit een toelichting op het dossier, de relevante bepalingen uit het NDR, het door de sporter of andere persoon gevoerde verweer, de feiten en omstandigheden van de zaak en de relevante (CAS) jurisprudentie.

Nadat de schriftelijke uitspraak van het bevoegde tuchtcollege is ontvangen, zal de Dopingautoriteit in het kader van haar verantwoordelijkheid inzake Code-conforme uitspraken, deze beoordelen om vast te stellen of de uitspraak voldoet aan de eisen van het NDR en de Code. Dit wordt gedaan op grond van de in de Code vastgelegde taak van de Dopingautoriteit tot het bewaken van en toezicht houden op de correcte toepassing van de dopingregels. Het gaat hierbij niet alleen om nationale uitspraken. Ook uitspraken genomen door internationale sportfederaties of buitenlandse (nationale) antidopingorganisaties inzake dopingovertredingen, begaan door Nederlandse sporters of buitenlandse sporters die voor een Nederlandse club uitkomen, worden gedeeld met de Dopingautoriteit, zodat deze uitspraken getoetst kunnen worden aan de Code.

Om dezelfde reden is de Dopingautoriteit verplicht alle schikkingen, sepo's en tuchtrechtelijke uitspraken, alsook de verleende medische dispensaties, te delen met WADA, de betreffende internationale federatie en (indien van toepassing) de buitenlandse Nationale Anti-Doping Organisatie. Op hun beurt hebben deze organisaties de bevoegdheid de in Nederland genomen beslissingen te toetsen aan de World Anti-Doping Code en de International Standards, en tegen deze beslissingen beroep in te stellen. Bovengenoemde juridische activiteiten vinden plaats in het kader van het dopingcontroleproces, dat de Wet uitvoering antidopingbeleid (Wuab) definieert als het

proces tot vaststelling van een mogelijke overtreding van een dopingreglement (d.w.z. niet alleen het NDR). Er zijn hiernaast ook juridische werkzaamheden die plaatsvinden *ten behoeve van* het dopingcontroleproces, zonder daar daadwerkelijk zelf toe te behoren, of die plaatsvinden nadat het dopingcontroleproces is voltooid.

Belastende analyseresultaten

In 2023 zijn 12 belastende analyseresultaten bij de Dopingautoriteit geregistreerd. In negen gevallen was er een medische dispensatie verleend voor het therapeutische gebruik van de aangetroffen verboden stof(fen), zie tabel 5.1. Deze dossiers konden gesloten worden. 11 dossiers zijn in 2022 aangemerkt als een mogelijke dopingovertreding, zie tabel 5.2.

Sport	Belastend analyseresultaat	Aantal
Gymnastiek	Methylfenidaat en zijn metaboliet Ritalinic acid	1
IJshockey	Methylfenidaat en zijn metaboliet Ritalinic acid	1
Judo	Methylfenidaat en zijn metaboliet Ritalinic acid	1
Powerliften	Methylfenidaat en zijn metaboliet Ritalinic acid	1
Rugby	Methylfenidaat en zijn metaboliet Ritalinic acid	1
Wielrennen	Methylfenidaat en zijn metaboliet Ritalinic acid	1
Zwemmen	Methylfenidaat en zijn metaboliet Ritalinic acid	3

Tabel 5.1 Belastende analyseresultaten in 2023 gedekt door een medische dispensatie.

Sport	Belastend analyseresultaat
Powerliften	Drostanolon (<i>en de metaboliet 2a-methyl-5a-androstan-3a-ol-17-one</i>), clostebol (<i>en de metaboliet 4-chloro-3a-hydroxy-androst-4-en-17-one</i>) en oxandrolon (<i>en de metaboliëten 17b-hydroxymethyl-17a-methyl-18-nor-2-oxa-5a-androsta-13-en-3-one en 17a-hydroxymethyl-17b-methyl-18-nor-2-oxa-5a-androsta-13-en-3-one</i>)
Powerliften	5-methylhexaan-2-amine (1,4-dimethylpentylamine)
Voetbal	Carboxy-tetrahydrocannabinol (carboxy-THC) groter dan de beslissingwaarde

Tabel 5.2 Belastende analyseresultaten in 2023 die door de Dopingautoriteit als mogelijke dopingovertreding zijn aangemerkt.

Stoffenindeling volgens WADA Prohibited list

De dopinglijst van WADA is onderverdeeld in verschillende categorieën. Er wordt onderscheid gemaakt in verschillende groepen stoffen en methoden: stoffen die altijd verboden zijn, stoffen die alleen binnen wedstrijdverband verboden zijn en stoffen die alleen verboden zijn binnen bepaalde sporten. Bij de stoffenindeling in categorieën conform de WADA Prohibited list 2023 werd met betrekking tot de hierboven genoemde 12 belastende analyseresultaten in totaal 14 maal een (afbraakproduct van een) dopinggeduide stof aangetroffen. Één urinemonster bevatte drie (afbraakproducten van) dopinggeduide stoffen. 11 urinemonsters bevatten (afbraakproducten van) één dopinggeduide stof.

Whereaboutsfouten

Indien een sporter zich niet aan de whereaboutsverplichting houdt, kan dit leiden tot whereaboutsfouten. Er zijn twee soorten whereaboutsfouten:

- Missed test: het niet vindbaar en beschikbaar zijn van de sporter voor een dopingcontrole tijdens het 60-minute time slot; en
- Filing failures: het niet volledig, tijdig en/of correct doorgeven van whereabouts.

De afdeling Juridische Zaken van de Dopingautoriteit is betrokken bij de beoordeling en afhandeling van iedere mogelijke whereaboutsfout. Er zijn in totaal 131 whereaboutsfouten vastgesteld door de Dopingautoriteit, waarbij de datum van constatering in 2023 lag. Daarnaast is bij het opmaken van het jaarverslag nog één whereaboutsfout in behandeling. In 2023 is bij 12 sporters een tweede whereaboutsfout vastgesteld in een periode van 12 maanden.

Aangetroffen stoffen	2023
Anabole middelen	3
Cannabinoïden	1
Stimulantia	10
Totaal	14

Tabel 5.3 Aangetroffen stoffen in 2023.

Nationaal Dopingreglement en bijlagen

Het Nationaal Dopingreglement bevatte een aantal verwijzingen naar de Bezwaarcommissie Nationaal Dopingreglement (NDR). Deze commissie is vervangen door een commissie die bij wet is ingesteld: de Beoordelingscommissie dopingzaken. De commissie is ingesteld via een wijziging van de Wet uitvoering dopingzaken (Wuab). De gewijzigde Wuab is op 15 augustus 2023 in werking getreden en om die reden is het NDR aangepast. Alle verwijzingen naar de Bezwaarcommissie NDR zijn vervangen door verwijzingen naar de Beoordelingscommissie dopingzaken. Daarnaast is een aantal teksten opgeschoond en/of verduidelijkt.

Naar aanleiding van de hierboven genoemde reglementswijziging heeft WADA een aantal verbeteropmerkingen gemaakt. Naar aanleiding hiervan is het Nationaal Dopingreglement opnieuw aangepast, waaronder een verduidelijking van de werking van een medische

dispensatie in relatie tot een positieve uitslag, verbreding van de mogelijkheid tot het treffen van een schikking met WADA, aanvullende bepalingen over het verlenen van medewerking aan voorlichting, opname van een definitie van het begrip 'Bond' en verbreding van de definitie van 'lid' door het onderbrengen van deelnemers aan wedstrijden onder auspiciën van de bond.

Verder is naar aanleiding van een aantal veranderingen in de testing pools van de Dopingautoriteit de Whereaboutsbijlage, behorend bij het NDR, aangepast. Deze aanpassingen zien op (1) het toevoegen van een bepaling met betrekking tot teamwhereabouts, (2) de consequenties bij vastgestelde whereaboutsfouten voor sporters in de NTP en (3) een aantal tekstuele aanpassingen.

Structurele activiteiten en werkzaamheden

In 2023 behoorden tot de structurele juridische werkzaamheden ook het verlenen van algemene juridische dienstverlening en ondersteuning binnen de organisatie. Het ging hierbij om het opstellen, beoordelen en/of herzien van contracten, brieven, (beleids)notities, reglementen en advisering ten behoeve van de verschillende afdelingen van de Dopingautoriteit, alsook de voorzitter.

Tot de structurele activiteiten behoorden verder het verlenen van toelichting en advisering aan sportbonden, en in diverse gevallen ook sporters (en hun begeleiders), inzake de inhoud, werking en toepassing van het dopingreglement.

Wet open overheid

De Dopingautoriteit heeft in 2023 geen Woo-verzoeken ontvangen.

Bezwaar en beroep in het kader van de Awb

Een van de gevolgen van het ontstaan van het zelfstandig bestuursorgaan (zbo) Dopingautoriteit is dat belanghebbenden op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) het recht hebben op het instellen van bestuurlijk bezwaar tegen bepaalde beslissingen van de Dopingautoriteit. Daarna is er desgewenst nog de mogelijkheid beroep in te stellen bij de bestuursrechter.

De Dopingautoriteit heeft in 2023 8 tegen een beslissing van de Dopingautoriteit ingesteld bezwaren conform de Awb ontvangen. Tegen één besluit van de Dopingautoriteit op dit bezwaar is beroep ingesteld bij de bestuursrechter.

Privacy

Alle naar aanleiding van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) opgestelde documenten (privacybeleid, privacystatement Dopingautoriteit en de Regeling rechten betrokkenen) zijn geëvalueerd en waar nodig geüpdatet. In 2023 heeft de Dopingautoriteit in totaal twee datalekken geregistreerd. In beide gevallen bestond geen meldplicht bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP).

Beleid, regelingen en reglementen i.v.m. zbo-status

Er zijn verschillende regelingen en reglementen herzien.

6

Weten-
schappelijk
onderzoek

6.1 Algemeen

De wetenschappelijke activiteiten van de Dopingautoriteit bestaan uit de volgende taken:

- Inventarisatie wetenschappelijke literatuur
- Consultatie van deskundigen
- Verdere ontwikkeling wetenschappelijk onderzoek

6.2 Topsport

Om op de hoogte te blijven van de meest recente wetenschappelijke ontwikkelingen houdt de Dopingautoriteit nieuwe publicaties van doping gerelateerde wetenschappelijke literatuur bij en slaat de relevante artikelen op in haar archief. Dit archief is in 2023 aangevuld met 34 relevante artikelen (2022: 118). Alle artikelen zijn intern digitaal beschikbaar en zijn ook geplaatst op de website doping.nl.

De informatie uit de beschikbare literatuur dient als basis voor de interne advisering aan de afdelingen Juridische Zaken, Handhaving en Educatie en de voorzitter (onder andere voor perscontacten). De informatie wordt tevens gebruikt om specifieke wetenschappelijke vragen te beantwoorden van externen, zoals artsen, juristen, journalisten, studenten en andere belangstellenden.

6.3 Consultatie van deskundigen

Er wordt continu een netwerk onderhouden met verschillende wetenschappers om op de hoogte te blijven van de meest recente ontwikkelingen op allerlei vakgebieden die van belang zijn voor het onderwerp 'doping': hematologie, cardiologie, endocrinologie, fysiologie, sociologie, gezondheidsvoorlichting, ethiek, sportgeneeskunde, genetische therapie en klinische chemie.

De Dopingautoriteit fungeert ook als adviseur bij verschillende initiatieven. De basisgedachte hierbij is altijd dat er zowel kennis en ervaringen worden gebracht, als dat deze worden vergroot voor de interne organisatie. In sommige gevallen is dit adviseurschap geformaliseerd. In het kader hiervan zijn er wetenschappelijke contacten onderhouden met de anabolenpoli's in het Spaarne Gasthuis in Haarlem en het Elisabeth-Tweesteden Ziekenhuis in Tilburg en het Britse voedingssupplemententeststelsel Informed Sport van het bedrijf LGC. Hiernaast is er deelgenomen aan een expertpanel voor de "Doorontwikkeling data-infrastructuur Sport en Bewegen" en aan een "expertsessie integriteit in de sport" van het RIVM. Ook heeft de Dopingautoriteit verschillende wetenschappelijke congressen bezocht in binnen- en buitenland.

Besteding wetenschappelijk budget

De Dopingautoriteit heeft in 2023 een onderzoek naar vervuiling van dopingstoffen in pre-workout supplementen opgestart en afgerond. Hiernaast zijn samen met brancheorganisatie NPN de kosten voor de borgingsronde 2022-2023 van het NZVT-systeem betaald. Ook zijn de publicatiekosten van enkele artikelen betaald, die naar aanleiding van eerder onderzoek in samenwerking met de Dopingautoriteit door de universiteit Leuven zijn gepubliceerd.

Het onderzoek naar het ontwikkelen van een detectiemethode voor schildklierhormonen DoCoLab in Gent is afgerond en er wordt momenteel gewerkt aan een publicatie.

Begeleiding studenten

De onderzoeksmedewerker heeft twee studenten begeleid bij hun literatuurstudies over prestatiebevorderende effecten van cannabinoïden en GLP-1 receptor agonisten. Beide zijn succesvol afgerond.

7

Kennis- management

7 Kennismanagement

De Dopingautoriteit is een kennisinstituut. Een belangrijke manier om 'kennismanagement' te integreren in het dagelijks werk is via het Anti-Doping Knowledge Center (ADKC), dat is ondergebracht bij de afdeling Juridische Zaken. Het ADKC heeft zich de afgelopen jaren bewezen als de grootste openbare verzameling van dopinggerelateerde documenten ter wereld. Er zijn in 2023 469 nieuwe records toegevoegd. Het totaal aantal beschikbare documenten was op 31 december 2023 8.975. Hiernaast vinden er continue controle- en verbeteracties plaats bij reeds aanwezige documenten, mede aan de hand van nieuwe relevante zoektermen.

De informatie in de database bestaat met name uit juridische documenten, en dan met name de gemotiveerde beslissingen van bevoegde tuchtcommissies bij het uitspreken van dopingsancties. Het betreft hier vooral uitspraken van het Court of Arbitration for Sport (CAS). In toenemende mate bevat het ADKC daarnaast uitspraken van de tuchtcommissies en arbitragecolleges van internationale sportfederaties en buitenlandse antidopingorganisaties. Inmiddels worden van enkele tientallen internationale federaties en landen de uitspraken verwerkt. Ten behoeve van het ADKC wordt voortdurend contact gezocht met collega's van NADO's in het buitenland en internationale federaties, waarvan de uitspraken nog niet in het ADKC zijn opgenomen. Het hoofddoel van deze inspanningen is om de beschikbare jurisprudentie op dopinggebied te ontsluiten en zo toekomstige uitspraken te versterken.

Verder bevat de website wetenschappelijke artikelen over alle denkbare dopinggerelateerde onderwerpen, zoals voorlichtingsmaterialen en allerhande andere dopingdocumenten. Op deze wijze heeft het ADKC ook een historische taak, want documenten waarvan de looptijd is verstreken zijn over het algemeen slechts moeizaam op het internet te vinden.

De database is vrij toegankelijk via de website doping.nl.

8

Medische dispensaties

8 Medische dispensaties

Geneesmiddelen Dispensatie Sporter (commissie en secretariaat)

Één van de bepalingen uit het dopingreglement betreft de procedure rondom het gebruik van dopinggeduide geneesmiddelen. De Dopingautoriteit heeft ten behoeve van de Nederlandse sportbonden een commissie geïnstalleerd, de Geneesmiddelen Dispensatie Sporter-commissie (GDS-commissie), die bestaat uit onafhankelijke artsen.

In 2023 is het aantal dispensatieverzoeken flink gestegen. Uiteindelijk is er in 157 gevallen dispensatie verleend; een stijging ten opzichte van 2022 (zie tabel 8.1). In 11 gevallen werd een verzoek in eerste instantie niet gehonoreerd; een aantal daarvan is later (nadat er bijvoorbeeld meer specifieke informatie was aangeleverd), alsnog gehonoreerd.

De meeste toestemmingen hadden ook in 2023 weer betrekking op het gebruik van methylfenidaat (78), net als in de meest recente jaren. Dit vormt de helft van de afgegeven dispensaties. Andere medicatie waarvoor vaak dispensatie werd verleend was insuline (11%), triamcinolon (7%), (lis)dexamfetamine (5%) en methylprednisolon (ook 5%).

In totaal waren de aanvragen afkomstig van 35 verschillende sportbonden. Met 27 toegekende aanvragen waren de KNVB en de KNWU het best vertegenwoordigd (17,2%). Hierna volgen de Atletiekunie en de JBN met tien aanvragen (6,4%).

Dispensatieverzoek	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Toegewezen	126	118	86	108	130	157
Niet toegewezen	12 (8,7%)	15 (11,3%)	12 (12,2%)	5 (4,4%)	8 (5,8%)	11 (6,1%)

Tabel 8.1 Aantal toegewezen en niet toegewezen dispensaties over de jaren.

9

Internationale zaken

9.1 Algemeen

De Dopingautoriteit is in 2023 actief betrokken geweest bij het internationale antidopingbeleid. De doelstelling bij de internationale activiteiten van de Dopingautoriteit is meerledig namelijk de Dopingautoriteit beoogt actuele kennis te vergaren, het internationale antidopingbeleid te beïnvloeden, het Nederlandse antidopingbeleid uit te dragen en de internationale samenwerking te versterken.

9.2 WADA

Education Standing Committee

Hoofd Educatie is lid van WADA's Education Standing Committee. De Education Standing Committee is eenmaal bijeengekomen (in maart in Montreal). In september en december waren er online vergaderingen. Ook neemt Hoofd Educatie deel aan twee werkgroepen van de Education Standing Committee, een om de toekomstige educatiestrategie van WADA te bepalen en een voor de revisie van de Internationale Standaard voor Educatie (ISE Drafting Team). Het ISE Drafting Team is in november in Wenen bijeengekomen. Daarnaast hebben beide werkgroepen gedurende het jaar meermaals online vergaderd.

Werkgroep ontwikkeling van trainingsprogramma's

Hoofd Educatie was voorzitter van WADA's werkgroepen voor de ontwikkeling van het trainingsprogramma Results Management (onderdeel van WADA's Global Learning & Development Framework). De trainingsprogramma's zijn voor mensen die werkzaam zijn in het werkveld van antidoping. De werkgroep Results Management is een jaar na afronding van de werkzaamheden in maart online bijeengekomen om het programma te evalueren. Daarnaast is Hoofd Educatie trainer van de GLDF-trainingsprogramma's Train the trainer en Education.

Dopinglijst

Zoals ieder jaar is er in de zomer een [reactie op de conceptdopinglijst](#) verstuurd naar WADA. De Dopingautoriteit coördineert de Nederlandse reactie namens NOC*NSF, de NOC*NSF Atletencommissie en het Ministerie van VWS.

WADA Prevalence of Doping Working Group

Op verzoek van WADA wordt deelgenomen in de Prevalence of Doping Working Group. Het algemene doel is om nader in kaart te brengen welke kennis momenteel bestaat over de prevalentie van dopinggebruik, en hoe deze kennis in de toekomst op de beste wijze vergroot kan worden. In 2023 is de pilot-fase afgerond en is er verder gewerkt aan enkele wetenschappelijke publicaties om de gekozen prevalentie-metingsystematiek te onderbouwen. WADA heeft aangekondigd om in 2024 een nieuwe, uitgebreidere, werkgroep in te stellen om de systematiek wereldwijd door te voeren. De Dopingautoriteit zal ook in deze nieuwe werkgroep zitting nemen.

Raad van Europa

De Dopingautoriteit is in 2023 actief betrokken geweest bij het internationale antidopingbeleid. De doelstelling bij de internationale activiteiten van de Dopingautoriteit is tweeledig: enerzijds beoogt de Dopingautoriteit actuele kennis te vergaren, anderzijds beoogt de Dopingautoriteit het internationale antidopingbeleid te beïnvloeden. Dit laatste is relevant aangezien WADA eind 2026 een aangepaste versie van de World Anti-Doping Code en de bijbehorende International Standards zal vaststellen. Structurele internationale activiteiten van de Dopingautoriteit vinden plaats binnen het verband van de Raad van Europa. Daarbij gaat het enerzijds om activiteiten in het kader van de Anti-Doping Conventie van de Raad van Europa, anderzijds om het afstemmen van de standpunten van de Europese vertegenwoordigers

in de bestuursvergaderingen van WADA. Dat laatste vindt plaats bij de vergaderingen van ([Ad hoc European Committee for the World Anti-Doping Agency](#)). De missie van CAHAMA luidt als volgt:

1. Examine the issues concerning relations between the Council of Europe, its Member States and the World Anti-Doping Agency (WADA), and to decide on a common position, when possible, on these issues;
2. Draw up, if necessary, opinions for the Committee of Ministers of the Council of Europe on these issues, including the budgetary elements;
3. Periodically revise the mandate of members of the WADA Foundation Board appointed by the Council of Europe.

In 2023 is het afdelingshoofd Juridische Zaken verkozen tot voorzitter van de door CAHAMA ingestelde Informal Group on Governmental Issues on the updating of the World Anti-Doping Program.

Tijdens de bijeenkomst van The Monitoring Group of the Anti-doping Convention (T-DO) in april is Hoofd Educatie verkozen als voorzitter van de Advisory Group on Education (T-DO ED). Vanuit deze positie is hij ook lid van de Coordination Group (T-DO CG). Hoofd Educatie is gedurende het jaar ook lid geworden van de Ad Hoc Group of experts on recreational doping (T-DO ADRS). Het doel van de groep is om de lidstaten te helpen bij het verhogen van de aandacht betreffende de risico's van dopinggebruik binnen de breedtesport. Voor de verschillende groepen vonden gedurende het jaar meerdere online vergaderingen plaats. Tevens waren er fysieke bijeenkomsten, voor de Coordination Group in oktober in Parijs en voor Advisory Group on Education in november in Wenen. Daarnaast werd door de Raad van Europa in samenwerking met de UEFA in maart een Education Workshop georganiseerd. De workshop vond plaats op het hoofdkwartier van de UEFA in Nyon. Hoofd Educatie was de voorzitter van de workshop.

Institute for National Anti-Doping Organizations (iNADO)

iNADO hoofddoelstellingen zijn: het ondersteunen en versterken van het werk van Nationale Anti-Doping Organisaties, en vertegenwoordigen van de leden in het internationale domein. De Dopingautoriteit is een actief lid van iNADO. De Dopingautoriteit nam verder deel aan (en leverde bijdragen aan) verschillende iNADO activiteiten.

Caribisch Nederland

Tijdens WADA's Annual Symposium is gesproken met verschillende contacten uit Caribisch Nederland, Aruba, Sint Maarten en de directeur van CRADO, de Caribische Regionale Anti-Doping Organisatie. Ook zijn er online gesprekken gevoerd. Duidelijk werd dat de inzet van de Dopingautoriteit in alle gevallen (drie landen en BES) beperkt blijft tot een ondersteunende rol. De CRADO kan ook een ondersteunende rol spelen. Van de drie Caribische landen binnen het Koninkrijk heeft Curaçao een eigen NADO, C-NADO. Aruba heeft geen NADO, maar wel een Nationaal Olympisch Comité, Comité Olímpico Arubano, dat dienstdoet als NADO. Alleen Sint-Maarten heeft geen (dienstdoende) NADO.

9.3 ERASMUS+ PROJECTEN

De Dopingautoriteit was in 2023 als partner betrokken bij twee ERASMUS+ projecten: RESPECT-P, en GLDF4CLEANSPORT.

RESPECT-P is een voortzetting op het eerdere RESPECT-project, alleen dan gericht op de gehandicaptensport. Het doel is om beleidsmakers, onderzoekers en mensen uit de praktijk samen te brengen om de antidopingeducatie voor deze groep te verbeteren. Het project is in februari afgerond. Tevens heeft de eindevaluatie (door de subsidieverstrekker) plaatsgevonden. Met een score van 96 uit 100 is het project zeer positief geëvalueerd.

GLDF4CLEANSPORT is een driejarig project en is onderdeel van WADA's GLDF (Global Learning and Development Framework) programma. Het doel van het project is: Enhancing the skills and competencies of anti-doping professionals and the effectiveness of anti-doping organisations. De projectgroep bestaat uit EOSE, WADA, twee internationale federaties en vijf nationale antidopingorganisaties (waaronder Dopingautoriteit). Eén van de beleidsmedewerkers neemt namens de Dopingautoriteit deel aan dit project. In juli heeft de Dopingautoriteit een in-person partner meeting in Rotterdam georganiseerd. Daarnaast hebben er meerdere online overleggen plaatsgevonden.

Play the Game

De onderzoeksmedewerker en teamleider DCO's hebben deelgenomen aan een buitenlands congres betreffend democratie, transparantie en vrijheid van sportcultuur wereldwijd: Play the Game 2023.

10

Mens &
organisatie

10 Mens & organisatie

Raad van Advies

De Dopingautoriteit kent een Raad van Advies die in 2023 uit vijf personen bestond (zie voor de samenstelling [Bijlage 2](#)). De Raad kwam vier keer bijeen. Naast het bespreken en becommentariëren van het werk van de Dopingautoriteit aan de hand van voortgangsrapportages en andere stukken heeft de Raad tot taak het uitbrengen van adviezen aan de voorzitter van de Dopingautoriteit.

Personele bezetting; kantoor

De Dopingautoriteit kent vijf afdelingen (Educatie, Handhaving, Intelligence & Investigations, Juridische Zaken en Bedrijfsvoering). De vijf afdelingshoofden vormen samen met de voorzitter het Managementteam. Eind 2023 omvatte de bureauformatie 30 personen, met een taakomvang van 27,34 fte. Voor een overzicht wordt verwezen naar [Bijlage 3](#).

Dopingcontroleofficials (DCO's)

Naast het kantoorpersoneel waren eind 2023 14 parttime dopingcontroleofficials (DCO; zes mannen en acht vrouwen, zie [Bijlage 3](#)) actief, aangesteld op basis van zogenaamde minimumurencontracten. De taakomvang van deze contracten is nu 4,9 fte.

Verzuim

Het verzuimpercentage in 2023 was hoger dan in 2022: 9,1% van de werkdagen werd verzuimd (in 2022: 6,8%). Het merendeel hiervan is kort verzuim, bij drie medewerkers is er sprake van langdurige ziekte.

BHV

De Dopingautoriteit heeft drie bedrijfshulpverleners om de kans te maximaliseren dat er voldoende hulp is op het moment dat dit nodig is. In 2023 hebben er geen incidenten plaatsgevonden.

Geneesmiddelen Dispensatie Sporter-commissie (GDS-commissie)

Eén van de bepalingen uit het dopingreglement betreft de procedure rondom het gebruik van dopinggeduide geneesmiddelen. De Dopingautoriteit heeft ten behoeve van de Nederlandse sportbonden een commissie geïnstalleerd, de Geneesmiddelen Dispensatie Sporter-commissie (GDS-commissie), die bestaat uit onafhankelijke artsen.

Commissie Naleving Dopingsancties (CND)

De Dopingautoriteit moet conform de World Anti-Doping Code toezicht houden op de tenuitvoerlegging van opgelegde dopingsancties. Als een sanctie niet (correct) wordt nageleefd, vangt dezelfde sanctie opnieuw aan, na afloop van de oorspronkelijk opgelegde sanctie. De Commissie Naleving Dopingsancties (CND) is belast met het vaststellen of een sanctie daadwerkelijk niet (correct) is nageleefd, en of er sprake is van een of meer redenen om de vervolgsanctie te matigen. In 2023 werden geen zaken voorgelegd aan de CND.

VWS-overleggen

Als zbo participeert de Dopingautoriteit in verschillende specialistische overleggen. Het betreft overleggen op het gebied van bedrijfsvoering, personeelszaken, informatiebeveiliging, algemene beveiliging, privacy en integriteit.

Kwaliteitsborging

De Dopingautoriteit is een overheidsorganisatie waarop de Gedragscode Integriteit Rijk van toepassing is. Het tegengaan van frauduleus handelen heeft continue aandacht en is een vast onderwerp van de jaarlijkse functioneringsgesprekken.

De Dopingautoriteit kent ook een Klachtenprocedure, naast de reguliere procedures die betrokkenen kunnen doorlopen in het kader van de Awb.

Deze procedure is gepubliceerd op de corporate website.

Van deze procedure is in 2023 geen gebruik gemaakt.

Informeel klachten, fouten, verbeterpunten en datalekken vormen een standaard agendapunt tijdens het tweewekelijkse overleg van het Managementteam, de bespreking hiervan werd vastgelegd in de verslagen van deze bijeenkomsten.

11

Bijlagen

Bijlage 1

Financieel overzicht

Balans per 31 december 2023

Activa	2023 €		2022 €	
Vaste Activa				
Materiële vaste activa	72.442		161.316	
Vlottende activa				
Vorderingen	155.947		96.108	
Liquide middelen	819.061		481.419	
	975.008		577.527	
Totaal activa		1.047.450		738.843

Passiva	2023 €		2022 €	
Eigen Vermogen				
Egalisatiereserve	144.015		113.281	
Bestemmingsfonds Dopingcontroles	316.410		285.676	
	460.424		398.957	
Voorzieningen	26.683		13.106	
Kortlopende schulden	975.008		577.527	
Crediteuren	98.368		8.395	
Reservering personeelskosten	325.246		207.474	
Overige schulden	136.730		110.911	
	560.344		326.780	
Totaal passiva		1.047.450		738.843

Staat van baten en lasten over 2023

	Rekening 2023 €		Begroting 2023 €		Rekening 2022 €	
Baten		5.414.302		5.121.336		4.918.636
Activiteiten- en projectkosten						
Directe kosten dopingcontroles	1.297.811		1.777.256		1.266.723	
Directe kosten overige wettelijke taken	322.883		365.500		378.159	
Organisatiekosten						
Personeelskosten	2.901.793		2.329.580		2.582.212	
Overige personeelskosten	140.648		65.000		136.368	
Afschrijvingen	105.293		66.000		69.546	
Huisvestingskosten	117.303		110.500		112.400	
Kantoorkosten	342.877		276.500		257.195	
Autokosten	0		0		2.057	
Algemene kosten	145.241		131.000		161.431	
Som der bedrijfslasten		5.373.849		5.121.336		4.966.092
Saldo van baten en lasten		40.453		40.453		-47.456
Financiële baten (+) en lasten (-)		21.014		21.014		-4.454
Resultaat		61.467		61.467		-51.910

Resultaatbestemming	2023 €	2022 €
Egalisatiereserve	30.734	-33.119
Bestemmingsfonds Dopingcontroles	30.734	-18.791
	61.467	-51.910

Bijlage 2

Samenstelling Raad van Advies en Commissies (per 31-12-2023)

Raad van Advies

Harro Knijff	voorzitter, juridische zaken en audit functie
Marc Benning	medische zaken
Hans van der Pas	financiële zaken
Saskia Sterk	laboratoriumaspecten
Hinkelien Schreuder	sportersbelangen

Geneesmiddelen Dispensatie

Sporter-commissie (GDS-commissie)

Marjon van Eijdsen-Besseling	
Edwin Goedhart	
Leo Heere	voorzitter
Ed Hendriks	voorzitter
Jan Hoogsteen	
Ivo van Outheusden	
Harry Koene	
Hans Jurgen Mager	
Huib Plemper	

Commissie Naleving Dopingsancties (CND)

Dolf Segaar	voorzitter
Diederik van Omme	
Dennis Koolaard	

Bijlage 3

Samenstelling personele bezetting (per 31-12-2023)

Bestuur

Vincent Egbers	voorzitter
----------------	------------

Afdeling Bedrijfsvoering

Astrid Krijgsman	afdelingshoofd / directiesecretaris
Astrid van der Goot	managementassistent
Angela Mols	administratief medewerker
Zahid Khan	conciërge

Afdeling Juridische Zaken

Steven Teitler	afdelingshoofd
Arthur van der Hoeft	jurist / plv. afdelingshoofd
Mara Pouw	jurist
Wyke Ruedisulj	jurist
Robert Ficker	compliance officer
Rien Tuk	documentalist
Louanne Ekebus	juridisch assistent

Afdeling Handhaving

Koen Terlouw	afdelingshoofd
Jeroen Brakels	accountmanager / plv. afdelingshoofd
Anuschka Rambhadjan	medewerker dopingcontroles
Ezrah Sjiem Fat	medewerker dopingcontroles
Marlene van Knobelsdorff	medewerker dopingcontroles

Afdeling Intelligence & Investigations

Olivier de Hon	afdelingshoofd / COO
Frans Stoele	beleidsmedewerker informatie/ documentatie & GDS-secretariaat / plv. afdelingshoofd
Sjoerd Kamperman	intelligence officer
Karlijn Roijackers	intelligence officer
Jelle van der Meer	intelligence officer
Michiel Olijhoek	onderzoeksmidewerker

Afdeling Educatie

Erik Duiven	afdelingshoofd
Laila Spruijt	beleidsmedewerker / plv. afdelingshoofd
Wendy Schootemeijer	beleidsmedewerker
Hans Wassink	voorlichter breedtesport
Enid Duut	medewerker marketing & communicatie
Jens van der Horst	voorlichter topsport
Jesper Rietmeijer	voorlichter topsport & fitness

Dopingcontroleofficials

Dick Beverdam	dopingcontroleofficial (recherchekundig)
Fienie Verhagen	dopingcontroleofficial (recherchekundig)
Geeta Ramdajal	dopingcontroleofficial (medisch)
Jeannet Beijen	dopingcontroleofficial (medisch)
Johan Bouman	dopingcontroleofficial (recherchekundig)
Just van der Kroef	dopingcontroleofficial (medisch)
Karin van Rooij	dopingcontroleofficial (recherchekundig)
Farida el Hamzaoui	dopingcontroleofficial (recherchekundig)
Marianne de Jong	dopingcontroleofficial (medisch)
Alexander Keulemans	dopingcontroleofficial (recherchekundig)
Joep Leune	dopingcontroleofficial (recherchekundig)
Jeroen Out	dopingcontroleofficial (recherchekundig)
Ezrah Sjiem Fat	dopingcontroleofficial (medisch)
Ilona Wijbenga	dopingcontroleofficial (medisch)

Bijlage 4

Overzicht presentaties en wetenschappelijke publicaties

Mondelinge presentaties

- Teitler S. en Pouw M. 'Doping & Dopingautoriteit'. Vrije Universiteit Amsterdam: Sport en Recht, 17 januari 2023
- De Hon O. Epidemiologie van dopinggebruik& herkenning daarvan, Basiscursus Dopingzaken Stichting Beroepsopleiding tot Sportarts, 17 maart
- De Hon O & H Wassink. Over het gebruik en de gevaren van doping(handel), Koninklijke Marechaussee, 28 maart
- De Hon O. Update Dopingzaken, Topsportartsen Masterclass, 14 april
- Schootemeijer W. 'Positief getest op doping, wat nu?' Centrum Veilige Sport Nederland congres ronde 1, 23 mei 2023
- Schootemeijer W. 'Positief getest op doping, wat nu?' Centrum Veilige Sport Nederland congres ronde 2, 23 mei 2023
- De Hon O. Gendoping: fabricatie, detectie en penaliseren?, Collegenreeks over Mensverbetering, Gent (België), 5 juni
- De Hon O. The effectiveness of anti-doping policies, Sport Science Day, Jyväskylä (Finland), 7 september
- Duiven E. Supplements and doping risks from the '90s to the present, PINES Symposium, 8 september
- Van der Horst J. 'Sport is te mooi voor doping'. Fontys: SPECO, 6 oktober 2023
- Van der Horst J. 'Sport is te mooi voor doping'. Avans Hogeschool: International Forensics + Ketenanalyse, 10 oktober 2023
- Van der Horst J. 'Sport is te mooi voor doping'. Hogeschool van Rotterdam: chemie en criminaliteit, 28 november 2023

Wetenschappelijke artikelen met auteurs van de Dopingautoriteit

- Balk L, M Dopheide, M Cruyff, E Duiven & O de Hon. Doping prevalence and attitudes towards doping in Dutch elite sports. *Scientific Journal of Sport and Performance*. 2(2), 132-43, 2023
- Camilleri E, DL Smit, N van Rein, S Le Cessie, O de Hon, M den Heijer, T Lisman, SC Cannegieter & W de Ronde. Coagulation profiles during and after anabolic androgenic steroid use: data from the HAARLEM study. *Research and Practice in Thrombosis and Haemostasis*, doi: 10.1016/j.rpth.2023.102215, 2023
- Olijhoek M, J van der Horst & H Wassink. Gezondheidsrisico's door dopingstoffen in pre-workout supplementen? *Sportgericht* 77(5): 17-19, 2023

Publicaties van onderzoek met de Dopingautoriteit als opdrachtgever

- Paoli L & LTJ Cox. [Across the spectrum of legality: the market activities of influencers specialized in steroids and other performance and image enhancing drugs](#), *International Journal of Drug Policy*, doi: 10.1016/j.drugpo.2023.104246, 2023
- LTJ Cox & L Paoli. [Social media influencers, YouTube & performance and image enhancing drugs: A narrative-typology](#), *Performance Enhancement & Health*, doi:10.1016/j.peh.2023.100266, 2023

Bijlage 5

Nevenfuncties (per 31-12-2023)

Onderstaand worden de nevenfuncties van de leden van het Managementteam weergegeven.

Vincent Egbers

- Security officer bij UEFA
- Lid Stuurgroep Sport & Integriteit NOC*NSF
- Voorzitter van het thematisch netwerk defensie van de VVD
- Lid Raad van Advies van de oorlogsgravenstichting

Olivier de Hon

- Rondleider Olympisch Stadion (vrijwilliger)
- Lid van WADA Working Group on Prevalence
- Atletiektrainer jongste pupillen AV'23

Erik Duiven

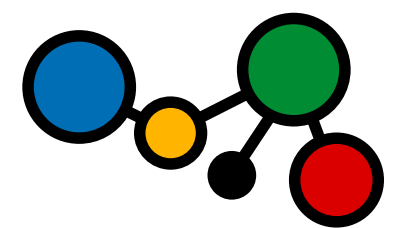
- Chair Council of Europe Anti-Doping Convention's Advisory Group on Education (T-DO ED)
- Member Council of Europe Anti-Doping Convention's Coordination Group (T-DO CG)
- Member Council of Europe Anti-Doping Convention's Ad Hoc Group of experts on anti-doping in recreational sport (T-DO ADRS)
- Member WADA Education Standing Committee
- Trainer WADA's Global Learning & Development Framework

Bijlage 6

Afkortingen

ABP	Atleet Biologisch Paspoort	ISRM	International Standard for Results Management
ADAMS	Anti-Doping Administration and Management System	JBN	Judo Bond Nederland
ADKC	Anti-Doping Knowledge Center	KNVB	Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond
ANP	Algemeen Nederlands Persbureau	KNWU	Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming	NADO	Nationale Anti-Doping Organisatie
AP	Autoriteit Persoonsgegevens	NDR	Nationaal Dopingreglement
APMU	Athlete Passport Management Unit	NOC*NSF	Nederlands Olympisch Comité * Nederlandse Sport Federatie
AWB	Algemene wet bestuursrecht	NPN	Natuur- en gezondheidsProducten Nederland
CAHAMA	The Ad Hoc European Committee for the World Anti-Doping Agency	NTP	National Testing Pool
CAS	Court of Arbitration for Sport	NVWA	Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit
CND	Commissie Naleving Dopingsancties	NVWA-IOD	Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit – Inlichtingen en Opsporings Dienst
Code	World Anti-Doping Code	NZVT	Nederlands Zekerheidssysteem Voedingssupplementen Topsport
COO	Chief Operating Officer	OM	Openbaar Ministerie
DCO	Dopingcontroleofficial	RESPECT	Research Embedded Strategic Plan for Anti-Doping Education: Clean Sport Alliance Initiative for Tackling Doping
ERA's	Erythropoietin Receptor Agonists	RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
EYOF	Europese Spelen en European Youth Olympic Festival	RTP	Registered Testing Pool
FIOD	Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst	RvE	Raad van Europa
FTE	Fulltime Equivalent	TDSSA	Technical Document Sport Specific Analysis
GDS	Geneesmiddelen Dispensatie Sporter	VWS	Ministerie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport
GHRF	Growth Hormone Releasing Factor	WADA	World Anti-Doping Agency
HAARLEM	Health Risks of Anabolic Androgen Steroid Use by Male Amateur Athletes	WADC	World Anti-Doping Code
IF	internationale federatie	Woo	Wet open overheid
IGJ	Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd	Wpg	Wet politiegegevens
IOL	Impuls Open Leermateriaal	Wuab	Wet uitvoering antidopingbeleid
iNADO	Institute for National Anti-Doping Organizations	zbo	zelfstandig bestuursorgaan
ISR	Instituut Sport Rechtspraak		

**DOPING
AUTORITEIT**